

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 8 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Czarnieckiego l. 8. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty. Telefonu redakcyi nr. 88.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia; ćwierćroczni i miesięczni za dopłatą pierwszy 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów, kilkakrotne po 6 centów od miejsca 1 wiersza

Inseraty przyjmują: w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonów; we Francyi, w Paryżu wyłącznie agencya pana Adama, Boulevard Raspail, Nr. 105 bis.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi za czwarte ćwierćrocze w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; za miesiąc listopad: w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct. Z *Przewodnikiem* za czwarte ćwierćrocze w miejscu 3 zł. 75 ct., pocztą 4 zł. 75 ct.; za miesiąc listopad w miejscu 1 zł. 30 ct., pocztą 1 zł. 65 ct. Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1 lub 15 każdego miesiąca.

W celu ustalenia nakładu prosimy o wczesne nadsyłanie prenumeraty.

Na podstawie umowy, zawartej z redakcją warszawskiego „Tygodnika Ilustrowanego” zawiadamiamy szanownych prenumeratorów naszych, iż nabywać mogą piękne to pismo, celujące tak doбором treści literackiej jak i artystyczną wartością dzieła ilustracyjnego, po cenie znacznie niższej.

Prenumeratorowie *Gazety Lwowskiej* mogą otrzymywać warszawski „Tygodnik Ilustrowany”, po następującej cenie:

połrocznie	5 zł.	
kwartalnie	2 „	50 ct.
miesięcznie		84 „
połrocznie	6 zł.	30 „
kwartalnie	3 „	15 „
miesięcznie	1 „	

W Łwowie:

Na prowincyi:

CZEŚĆ URZĘDOWA

47. Biuletyn.

Po nocy dość spokojnej, przy śnie dostatecznym, był stan ogólny Jej c. i k. Wy-

sokości Najdostojn. Arcyksiężniczki Małgorzaty Zofii lepszy, osłabienie nie tak mocne, a powrotna gorączka poranna 37.5 stopni.

Wiedeń, dnia 13 listopada 1891 r., godzina 8 rano.

Profesor dr. Kahler w. r.
Profesor dr. Kaposi w. r.
Prymaryusz dr. Rollett w. r.

48. Biuletyn.

Jej ces. i król. Wysokość Najd. Arcyksiężniczka Małgorzata Zofia, miała się przez dzień cały dość dobrze, obok zmniejszającego się osłabienia i lepszego odżywiania się. Stopień gorączki umiarkowany.

Wiedeń, 13 listopada 1891, godzina 7 wieczór.

Profesor dr. Kahler w. r.
Profesor dr. Kaposi w. r.
Prymaryusz dr. Rollett w. r.

Prezes Ministrów, jako kierownik Ministerstwa spraw wewnętrznych, zamianował sekretarzy Namiestnictwa: Józefa Ostowskiego, Juliusza Majewskiego, i Karola Mühlnera, starostami; komisarzy zaś powiatowych: Emila Glenickiego, Bronisława Wajdowicza, Władysława Gałęckiego i Mikołaja Poradowskiego, sekretarzami Namiestnictwa w Galicyi.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała stałego nauczyciela, Franciszka Maniaka, w Łodygowicach, stałym nauczycielem kierującym, dwu-klasowej szkoły etatowej w Łodygowicach.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 16 listopada.

Francuski gabinet zdołał już dwa razy w ostatnim tygodniu uniknąć niebezpieczeństwa przesilenia, jedynie dzięki nieudolności opozycji radykalnej. Opozycja ta, mimo chwilowej klęski, nie ma jednak zamiaru złożyć broni. Gdy jej przewodca, znany p. Clémenceau, nie może sam wystąpić, wysłał na pierwsze starcie, p. Pelletan, który przy każdej sposobności usiłuje wnieść rozstrój i podkopać stanowisko gabinetu. Gdyby gabinetowi zresztą groziły tylko szturm z zewnątrz, nie byłoby obaw, które objawiają się właśnie w obozie umiarkowanym, w centrum Izby. Rozchodzą się bowiem wieści, że w łonie gabinetu brak jednolitości, że oddawna zachodzą pewne niesnaski, z powodu antagonizmu pomiędzy prezesem gabinetu Freycinetem a p. Constans, ministrem spraw wewnętrznych. Nieporozumienia te łagodzić miał dotychczas sam prezydent republiki, co wprawdzie większość umiarkowana Izby uznaje, ale zarazem ma wyrażać życzenie, ażeby przyczyny tych nieporozumień ustały.

Według relacyj z dni ostatnich, z centrum Izby, które stanowi jedyne pewne oparcie dla gabinetu, dano do zrozumienia, że czas już, ażeby rząd niepokojące wieści uchylił i niepewną sytuację zakończył krokiem stanowczym. Przedewszystkiem więc żąda większość umiarkowana oświadczenia, że gabinet jest zgodny, i że nie uczyni żadnych,

nowych ustępstw dla lewicy radykalnej. Do wynikłych w łonie obozu umiarkowanego obaw, dało powód ogłoszenie, rozrzucone w Lille, w którym przeciwstawiono p. Freycineta ministrowi spraw wewnętrznych, i w którym znajdowało się twierdzenie, że wybór rewolucyjnego socjalisty, p. Lafargue, skierowany jest jedynie przeciw panu Constans, ponieważ on tylko jest odpowiedzialny za krwawą sceny w Fourmies.

Za ogłoszenie tego rodzaju nie może być oczywiście odpowiedzialnym żaden z członków rządu, gdyż wyszło ono od wyborców; charakteryzuje to wszakże położenie i dowodzi, że mnóstwo jeszcze jest żywiołów, które nie znoszą energicznej dłoni ministra spraw wewnętrznych. Nikt wprawdzie z umiarkowanych nie posądza p. Freycineta o kokietowanie z radykalizmem, ale posądza go wielu o chwiejność. Żąda więc centrum Izby, ażeby prezes gabinetu oświadczył z trybuny, że wszyscy członkowie ministerstwa są solidarni, i że gotowi przyjmować wspólnie nie tylko korzyści pomyslnych faktów polityki, ale i następstwa wszelkich niepowodzeń. To, czego sobie życzy środek umiarkowany, byłoby, słowem, polityką rządu całego gabinetu. Ze dotychczas wielokrotnie było inaczej, udowodniły wystąpienia ministra skarbu, który musiał sam, nie tylko stanowiska gabinetu bronić, ale i pozycji własnej, gdyż p. Freycinet zachowywał się dość obojętnie w obec ataków radykalnej opozycji. Nie można tu brać w rachunek donkiszoterii p. Laura, ale były inne zajścia, jak przed

12)

MIMOZA

PRZEZ

Anatola Krzyżanowskiego.

XIV.

(Ciąg dalszy).

Radca poblady. Sądząc własne czyny z nieubłaganą logiką, wiedział oddawna, iż jedyne to zarzut, jaki świat nie w stosunku do żony, lecz w zdobyciu tego cudownie pięknego dziecka, może mu postawić. Zarzut ten wszakże, z jej ust wyszły, głęboko go obrażał.

— Zapominasz, — przerwał zimno, — że p. Broniecki nie mógł stanowić dla ciebie wyboru, skoro według słów własnych, grożące bankructwo nie pozwalało mu myśleć o ożenieniu.

— Tem gorzej postąpiłeś, — wybuchnęła. — Bo czyż wolno bywać tym tylko, który się żeni mają? Cóż za ciasne, parafiankie pojęcia! W tych warunkach można by zdziwić, nikogo nie widując!

— Nie rozumiesz mnie, — poprawił radca. — Broniecki o tyle był młodszy ode mnie, iż musiałem się wprawie upewnić co do jego zamiarów i twoich uczuć. Inaczej, Wandziu, nie mógłbym o zbliżeniu się do ciebie pomyśleć. Nie ja więc usuwałem z drogi swej przeszko, lecz los je pokonywał, jak gdyby Pan Bóg chciał sam oddać mi ciebie, byś w zamian za młodość moją i ciężkiej pracy poświęconą, dziś promyk szczęścia do życia mi wniosła.

Był dotknięty, wzrużony i dziwnie szlachetnym wydał się Wandzi w tej chwili.

— Przepraszam, Tadzium, nie chciałam cię zdradzić, — wyrzekła z pokorą. — Gdy-

byś częściej tym tonem przemawiał do mnie, sądzę, że łatwiejby nam zrozumieć się przyszło, że... że mniej obawiałabym się ciebie, — dodała cichutko.

— Dziecko, ty w stosunku do mnie, mówisz o obawie, a cóż onieśmielać cię może?

— Wszystko, — szepnęła, biorąc na odwagę. — Twój spokój i powaga, twoja doskonałość, te... te siwe włosy nawet, — dodała z żalem, dotykając paluszkiem srebrnych nici na skroni męża.

Radwan drgnął, jakby pod dotknięciem iskry elektrycznej.

— Niestety, — rzucił z goryczą — nawet dla ciebie nie mogę się w czarnowłosego zmienić młokosa. Zresztą, siwizny tej nie potrzebuję się wstydzic, bom ją nie wśród hulanki, lecz w pracy uczciwej zdobył.

— I ja ją kocham za to, — przyznała, składając mu na skroni pocałunek.

— A jednak, przed chwilą wyrzucałaś mi odsunięcie p. Wiktora?

— Bo nie chcę, aby cię posądzano o pysznienie się z majątku. Skoro też skarży się, żeś go odepchnął z powodu ubóstwa, dziś, zamiast mu dom wypowiedzieć, powinienbyś go raczej przygarnąć i poratować.

— Nigdy! — zawołał radca stanowczo. I, odsuwając żonę ruchem energicznym, powstał gwałtownie. Głęboka bruzda połączyła brwi jego czarne, gniew tłumiony kazał mu szybkimi krokami mierzyć gabinet.

Takim nie widziała go Wandzia jeszcze. Nie pojmując też, jak drażliwej dotknęła struny, patrzyła na niego z wyrazem zdumienia i przestrachu w wielkich, pięknych swych oczach.

— Tadzium, — wyrzekła lekliwie.

Radca zatrzymał się przed żoną.

— Czy on cię o to prosił? — zapytał, przenikliwie badając ją wzrokiem.

— Nie, lecz sądziłam...

— Iż moim jest obowiązkiem, siać złoto na prawo i lewo. Dziwna rzecz, jacy wy je-

ścieście pomysłowi, tam, gdzie o ciężko zapracowane cudze mienie chodzi. Już raz proponował mi to twój opiekun, w nadziei zapewne, iż wyposażę o tyle Bronieckiego, aby dobrą dla ciebie stanowią partycję. Odmówiłem, bo, szalony, sądziłem, że otaczając cię dostatkami i szczerem uczuciem, potrafię okupić siwe me włosy i w młodziutkiem twem sercu przywiązanie obudzić. Tymczasem, dla ciebie i twojej rodziny, przedstawiam niewyczerpaną szkatułę, która wszystko dając, nie wzamian żądać nie ma prawa. Ztąd więc, ty znów za Bronieckiem, a Michał za tobą już przemawia. Masz czytać!

Wyrwał list z pod przycisku i rzucił go prawie żonie.

Młoda kobieta, przebiegając go, doznała takiego uczucia, jak żeby dom walił się nad nią. Wuj Michał żądał od radcy pożyczki dziesięciu tysięcy rubli, dowodząc, iż bez pomocy tej zginię niechybnie.

W przepysznych, dziecięco pogodnych oczach Wandzi, odbiły się po raz pierwszy: troska, gnębiący niepokój i przerażenie.

— Tadzium, — szepnęła błagalnie, — ty go poratujesz?

— Nie, — odparł sucho. — Od nikogo nic nie żądam, lecz sam posiadam tyle tylko, ile dla nas wystarczy. Nie stać mnie na szalenstwa. Dosyć jednego w życiu! Czy chcesz, abym dzięki rodzinie, ginał jak Michał, lub od ludzkiej pomocy czekał kiedyś ratunku? Nie po to ciężko pracowałem na grosz każdy, by go dziś marnotrawni próżniacy za mnie trwonili.

Zamknął szufladę biurka i, w milczeniu gabinet opuścił, pozostawiając żonę samą, z pierwszą troską i pierwszym w życiu zamartwieniem.

XV.

Rozmowa ta, zamiast złagodzić, naprężyła tylko ich stosunek. Radca wyrzucał so-

bie, mimowolne, brutalne uniesienie w obec żony i — przez dziwną zagadkę natury ludzkiej — zamiast się starać załagodzić przykre wrażenie, na umyśle jej wywarło, czuł nieomal urazę do niej, za to wytrącenie go ze zwykłego spokoju. Znalazł się niewłaściwie, czuł to; nadużył pozycji swej i upokorzył dumę kobiety, zestawieniem dwóch próśb o pomoc, o wsparcie, jak zwykł był tego rodzaju odezwy w duchu nazywać. Ciskając jej w oczy ubóstwem, postąpił jak poziomy, szlachetnych instynktów pozbawiony dorobkiewicz, a myśl ta drażniła go w najwyższym stopniu. Pan radca, patrząc trzeźwo na innych i sobie nie szczędził nagany, lecz wzamian żywił zawsze żal do tych, którzy nagany tej stali się przyczyną. I teraz też więcej go drażniła świadomość, iż postąpienie jego było niewłaściwe, niż bolał cierń, wbity w młodziutkie, a nieprzyzwyczajone do cierpień, serce Wandzi.

Cierń ten za to tem głębiej i beleśniej krzawił się w jej duszy. Obok obrazy małżonki, obudziła się w niej uspiąca chwilowo, a egzaltowanie wybujała duma ubóstwa. Tklive słowo, uścisk serdeczny byłyby jej kazały zapomnieć szybko o porywczych słowach męża. Zrażona jednak i onieśmielona chmurnem jego obliczem, tak długo rozważała szorstkie wyrazy radcy, aż z drobnego zadrażnienia zaczęła się wytwarzać w sercu jej rana coraz głębsza, coraz bardziej krwią serdeczną brocząca. Napróżno usiłowała zapanować nad sobą, napróżno zmuszała się do dawnej, figlarniej serdeczności; przy każdym spojrzeniu na sztywne rysy Radwana w uszach jej brzmiał z okrutną dokładnością głos jego porywczy: „Wszak dla ciebie i twojej rodziny przedstawiam tylko widocznie niewyczerpaną szkatułę, która wszystko dając, nie w zamian żądać nie ma prawa“.

Lecz, jak dotąd, nie przecież dla rodziny jej nie zrobił, ją tylko jedną, ją, swoją żonę, otoczył zbytkiem i przepychem. Och, ale ona bez zbytku tego mogła się obyć; dziś jeszcze wyrzekłaby go się z rozkoszą.

ostatnie z p. Pelletan, w którym większość wynosiła zaledwie trzydzieści kilka głosów. Umiarkowane stronnictwo domaga się więc stanowczego zerwania z radykalizmem, oparcia na większości umiarkowanej i nie okupowania głosów wicherzycieli, ustępowaniem, które narażają powagę gabinetu i mogą rząd skompromitować w obec zagranicy.

Organizacja galic. kolei żelaznych

Według jednozgodnego doniesienia dzienników wiedeńskich, Koło polskie odbyło dnia 13 b. m. wieczorem posiedzenie, na którym dr. Biliński zdał sprawę z toku i rezultatu starań o reorganizację zarządu kolei państwowych. Treść sprawozdania jest następująca: Koło postawiło 12 października żądania: aby

- 1) dla zarządu kolei państwowych galicyjskich ustanowić jedną dyrekcję ruchu we Lwowie;
- 2) dla spraw komercyjnych i rozkładu jazdy zorganizować radę kolejową przy dyrekcji ruchu;
- 3) dla kontroli ruchu utworzyć w miejscach odpowiednich inspektoraty, podległe dyrekcji ruchu;
- 4) przy dyrekcji ruchu utworzyć biuro komercyjne;
- 5) dyrekcji ruchu nadać prawo: a) nominacji, przenoszenia, urlopowania, wyznaczania dyscyplinarek, pensjonowania całej służby kolejowej i urzędników aż do klasy IX; b) prawo obstalunków wszelkich, wyjąwszy szyn, maszyn, wagonów; c) załatwiania reklamacji, wyjąwszy zagranicznych; d) przedsięwzięcia rekonstrukcji wszelkich budowli; e) budżetowania wydatków i przedkładania rachunków Izbie obrachunkowej; f) większego wpływu na układanie taryfy;
- 6) w sprawach osobowych, organizacyjnych, liwerunkowych i reformy taryf ma mieć Namiestnik w obec dyrektora ruchu taką ingerencję, jak w obec wiceprezydenta krajowej dyrekcji skarbu;
- 7) powyższa organizacja zarządu kolei będzie stała i trwała, nie zaś tymczasowa;
- 8) z chwilą upaństwowienia kolei Karola Ludwika zostanie na niej zaprowadzona i przerachowana taryfa państwowa, wydana dnia 1 lipca 1891 r.

Na powyższe żądania otrzymało Koło następującą odpowiedź ostateczną, jako wynik odbytej dnia 12 listopada pod przewodnictwem Najj. Pana rady ministrów, przy udziale p. Ministra wojny i szefa sztabu generalnego:

ad 1) z powodów strategicznych i ze względów na teraźniejsze położenie polityczne, pozostanie nadal krakowska dyrekcja ruchu obok lwowskiej;

- ad 2) żądaniu temu odmówiono;
- ad 3) inspektoraty będą organizowane stopniowo w miarę środków finansowych, a teraz będzie utworzony inspektorat w Przemysłu lub Stryju;
- ad 4) biuro komercyjne będzie utworzone na podstawie informacji z kraju;
- ad 5) przyznano żądania, wyrażone pod a) b) c) d) e) z tem zastrzeżeniem, iż nominacje wykonywać będą dyrekcje ruchu na podstawie ogólnych przepisów co do mianowania i awansowania urzędników kolejowych (pragmatyka służbowa), które mają być wydane, a nominacje dokonane będą przedstawiane dyrekcji generalnej jedynie dla utrzymania ewidencji;
- żądanie 5te pod f) przyznano przez utworzenie biura komercyjnego;
- ad 6) w sprawach organizacyjnych, reform taryfy i obsadzania naczelnych posad kolejowych będzie Minister zasięgał opinii Namiestnika, zaś nominacje urzędników, dokonywane przez dyrektorów ruchu, jak i propozycje na wyższe posady, przedkładać mają dyrektorowie Namiestnikowi; sprawy liwerunków załatwiać mają wyłącznie dyrekcje ruchu;
- ad 7) organizacja taka nie będzie tymczasowa, a Rząd oświadczył, że w razie zmian będą utrzymane dyrekcje galicyjskie;
- ad 8) taryfa osobowa zostanie zaprowadzona na kolei Karola Ludwika 1go stycznia 1892, zaś taryfa towarowa najpóźniej 1 lipca 1892. Taryfa ta będzie przerachowywana podług odległości najkrótszych. Fundusze objęte od kolei Karola Ludwika będą użyte na powiększenie parku wagonów i rozszerzenie dworców na tej kolei.

Mocą tych przyjętych przez Rząd części żądań Koła przesunięta będzie z Wiednia do kraju znaczna część czynności zarządu kolejami i wbrew zaprojektowanej już większej centralizacji zarządu kolejami, będzie rozszerzona nieco decentralizacja, choć zarząd inaczej urządzony, niż Koło żądało.

Po tem sprawozdaniu dr. Bilińskiego i po zdaniu sprawy przez przewodniczącego Jaworskiego o posłuchaniu u Najj. Pana, na które zawiadomiono 12 listopada, Koło powzięło jednomyślnie następującą uchwałę: „Koło, poddając się z zaufaniem woli Monarchy, przyjmuje do wiadomości sprawozdanie prezesa Jaworskiego i sprawozdanie posła dr. Bilińskiego.

Z powodu, iż po posłuchaniu prezesa, p. Jaworskiego, u Najj. Pana, poczęły krążyć niepokojące, a ponieważ alarmujące pogłoski o treści rozmowy Monarchy z prezesem Koła polskiego, którą podniósł pierwszy *Wiener Tagblatt* (Szepsa), zamieszcza *Wiener Abendpost* następujący komunikat pod d. 14 b. m.: Dzisiejszy *Wiener Tagblatt* (wieczorne wydanie), zamieszcza *Nachtrag*, w którym dano sprawozdanie o posłuchaniu, jakie Najj. Pan raczył udzielić przewodzącemu deputowanemu Jaworskiemu. Doniesienia dziennika przytoczonego są w całej osnowie, od począt-

ku do końca zmyślone, albowiem faktycznie Najj. Pan nie użył zgoła ani jednego z przypisywanych wyrażen.

Koło polskie zaś ogłasza w dzisiejszych dziennikach wiedeńskich następujący komunikat:

Wiener Tagblatt (wydanie wieczorne z dnia 14 b. m.) zamieszcza referat o sprawozdaniu, jakie złożył w Kole polskiem przewodniczący Koła o przebiegu posłuchania, jakie tenże miał zaszczyt otrzymać przedwczoraj u Najj. Pana. Referat ten nie zgadza się zgoła z prawdą, a przedewszystkiem są najzupełniej bezzasadne wyrażenia, przypisywane Najj. Panu.

Komisya parlamentarna Koła polskiego. Wiedeń, 14 listopada 1891. Jaworski m. p., Czerkawski m. p., Biliński m. p., Madeyski m. p.

Rada Państwa.

(LVI. posiedzenie Izby poselskiej).

* * * Wiedeń, 13 listopada. (Kor. Gaz Lwowskiej).

Prezes Smolka zagaja posiedzenie o godzinie 10 min. 20, przy dość licznym udziale posłów i w obecności wszystkich panów Ministrów.

Nowo wybrany poseł Laginja, składa przyrzeczenie na konstytucję.

W dalszym ciągu dyskusji nad etatem szkół ludowych, pierwszy zabiera głos pos. Kraus, który przez dwie godziny rozwodzi się naprzód o stosunku Kościoła a Państwa względem szkoły, odmawiając Kościołowi wszelkiego wpływu na nią, a windykując całą zwierzchność i powagę wyłącznie dla Państwa. Dalej przemawia za ustanawianiem lepszych nauczycieli przy szkołach jednoklasowych, zamiast posyłać tam właśnie najmniej doświadczonych młodzieńców; tudzież za rozwinięciem szkół żeńskich już dla tego, aby kwalifikowane kandydatki stanu nauczycielskiego znajdowały posady. Oświadczywszy się za stabilizacją powiatowych inspektorów szkolnych, przechodzi do wywodów o szerzej się bezreligijności, którą przypisuje nie teraźniejszym urządzeniom szkolnym, lecz właśnie nauce religii, która, jego zdaniem, jest zbyt dogmatyczna.

Pos. Kaiser żąda od szkoły, aby oprócz rozwoju umysłowego i fizycznego pielęgnowała także zmysł rodzinny i poczucie narodowe. Dalej tłumaczy niechęć ludności wiejskiej dla szkoły nowożytniej ogromem ciężarów, którym gminy uboższe wydać nie mogą, i zaleca przeniesie wszystkie szkoły ludowe na etat krajowy, przeczco ciężary lepiej się rozłożą. Oświadcza się także przeciw ustawicznemu zmienianiu książek szkolnych, z czego urasta dla rodziców koszt niemały. Uprząż przeto pana Ministra oświaty, aby rządowemu wydawnictwu książek szkolnych dał stosowne polecenia.

Pos. Radimsky ujmuje się za czeską szkołą prywatną w dziesiątym okręgu wiedeńskim, która, choć składa się już z czterestu klas i mieści 500 dzieci, dotychczas nie jest uznana za szkołę publiczną. Mowca żąda dla niej tego prawa, oraz zrywa Rząd, aby ją subwencyonował. Nakoniec wynurza także życzenie, aby przy jednym z kościołów wiedeńskich ustanowiony był kaznodzieja czeski.

Pos. Klun przypomniawszy dewizę byłego Ministra skarbu, że „będzie lepiej“, stwierdza, że w dziedzinie finansowej rzeczywiście polepszył się stan rzeczy, ale dopiero, gdy prawica doczekała się większości w Izbie. Oprócz dziedziny finansowej jednak prawica pragnęłaby, żeby polepszył się był stan rzeczy także w innych gałęziach administracji Państwa, szczególnie także w dziedzinie szkół ludowych. Szkoły te powinny ulec zmianie pod trojakim względem: religijnym, ekonomicznym, narodowym. Mowca obszernie rozwodzi się o absolutnym braku słoweńskiej szkoły ludowej w Tryeście i narzucaniu nauki niemieckiej dzieciom słoweńskim w Karyntyi, ilustrując to bezskutecznością czterastoletnich usiłowań słoweńskich gmin karyntyjskich, żądających swojego języka w szkole. Jako *pendant* do tego, przytacza mowca usunięcie pewnego inspektora szkolnego w Krainie z urzędu za to, że w jego obwodzie zaniedbywano naukę języka niemieckiego, choć to ostatecznie okazało się nieprawdą.

Tu zabiera głos p. Minister oświecenia bar. Gautsch, którego mowę, podamy w następnym numerze.

Pos. Barwiński rozwodzi się o braku sił nauczycielskich wschodniej części Galicyi, któremu zarządzić można tylko pomnożeniem seminariów nauczycielskich, a to z ruskim językiem wykładowym. W dalszym toku mowy domaga się zutrakwizowania seminariów nauczycielskich we Lwowie i Przemysłu, a nadto podziłał ruskiej szkoły ćwiczeń przy seminarium lwowskim na dwa oddziały wedle płci, aby tamtejsze seminarium żeńskie także otrzymało swoją szkołę ćwiczeń, jako też zamienienia ruskich szkół ćwiczeń przy seminariach w Stanisławowie i Tarnopolu na czteroklasowe. co zresztą, jak mowca z podziękowaniem stwierdza, pan Minister już przyrzekł. Nakoniec jeszcze żąda nowego gimnazjum ruskiego i klasy przygotowawczej przy ruskich klasach gimnazjum przemyskiego.

Pos. Sokol, wynurzywszy żale na upośledzenie narodu czeskiego w dziedzinie szkół, bierze w obronę nauczycieli czeskich przeciw zarzutowi, jakoby byli przeciwnikami religii katolickiej, ale windykuje dla nich prawo opierania moralności nie tylko na zasadach religii, lecz także na obserwacji stosunków społecznych. Taka moralność, oparta na dwu podporach, powiada mowca, lepiej się ostoi niż oparta na jednej. Natomiast czyni dygnitarzom kościelnym zarzut, że bez skrupuła milczeniem zbywają nauczanie katechizmu w języku, którego dzieci nie rozumieją. Mowca zaleca pielęgnować w Austrii poczu-

Nieubłagany wszakże głos rady, bez względu na to, czy w tej pierwszej rozmowie z własnym sercem i sumieniem, pożyła bezustannie, bez względu na gorycz, przejmującą młodzieńskie jej serce, ciągnął sztycherco dalej:

— Nie stać mnie na szaleństwa! Dosię jednego w życiu...

Tak on ożenienie z nią szaleństwem najwidoczniej nazywał.

„Czy chcesz, abym, dzięki rodzinie, ginął jak Michał, lub od ludzkiej pomocy czekał kiedyś ratunku? Nie po to ciężko na grosz każdy pracowałem, by go dziś marnotrawni próżniacy za mnie trwonili!“

Wuj Michał nigdy marnotrawnym próżniakiem nie był. Wuj Michał pracował, zapobiegał, pomagał innym; ją przeciw wychował; a jak ją psuł i pieścił, jak pysznił się tem przybranem dzieckiem swoim! Był dobry, nad wyraz dobry; szczęście też swe w wytwornem i zacisznym mieszkanku na Złotej dziś dopiero pojmowała. Tam była ptaszkiem, fruującą na swobodzie, tu czuła wszędzie więzy klątki złoconej, do której nie serce, lecz obowiązek przykuwał ją tylko.

Obowiązek; wyraz ten, jak błyskawica, rozjaśnił nagle jej myśli. „Nie po to ciężko na grosz każdy pracowałem, by go dziś marnotrawni próżniacy za mnie trwonili!“ zadźwięczało jej znów w uszach, i teraz pojęła, że owym marnotrawnym próżniakiem ona jest pewno.

— Tak — myślała — wszak wuj Tadeusz — znów miano to wracało upornie na jej usta — mówił mi kilkakrotnie, iż powinien się oddać domowi i gospodarstwu, bo to mój obowiązek. A więc dobrze; od tej pory nie powie, że jestem próżniakiem, pracę jego trwoniącym.

Pomimo energicznego postanowienia, w którym dziecko, dotknięte pierwszą nauką życiową, ustępowało miejsca kobiecie, żyła dławili ją coraz silniej.

Obowiązek tymczasem, miał wkrótce z innej strony ukazać surowe swe oblicze.

Nazajutrz dostała ona z kolei list od Michała Radwana, w którym dawny opiekun, donosząc o lakonicznej odmowie, otrzymanej od rady, prosił o wstawienie się do męża.

Natępny wierzyciel subhastował go, i to teraz właśnie, gdy wielki proces z zarządem akcyzy laża chwila mógł być wygrany.

Majątek, wystawiony na licytację pod groźbą tego procesu, zostanie sprzedany za najniższe pieniądze, pozostawiając go z kijem żebraczym w ręku. Tymczasem, spłaciwszy wierzycielowi dziesięć, a nawet pięć tysięcy rubli tylko, stanie odrazu na nogach, dokończy prowadzić sprawę sporną, i uratuje ze sto tysięcy rubli materyalnie, moralnie zaś o wiele więcej, bo gniazdo rodzinne Radwanów, bo wieś, w której dziadowie i pradziadowie ich rozdali się i umierali.

— Wszak nie mam synów, ani córek, i tyś mi dzieckiem najdroższym zawsze była. Jeżeli więc chcę ocalić tę starą kołyskę naszych ojców, to nie dla siebie, lecz dla ciebie, Wandziu, dla twego w przyszłości syna. Niechżeż Tadeusz zrozumie to, niech pojmie, iż uwalniając Radwanów od subhasty, ratuje nie mnie tylko, lecz posag własnej żony. Sądziłem, iż nie pozwoli nawet, abym się uciekał do twego pośrednictwa. Skoro jednak mógł mi w tak stanowczy sposób odmówić, nie waham się ani chwili, lecz spieszę rzecz całą ci przedstawić. Musisz go nakłonić do mojej prośby; to twój obowiązek, Wandziu. Wiesz, iż zastępując ci ojca przez lat wiele, nie szafowałem nigdy tem słowem, ale teraz powtarzam: to twój obowiązek; ratując bowiem mój honor i mienie, a więc byt mój i matki twej, położysz zarazem podwalinę do własnej swej niezależności majątkowej, co jak widzę, w związku z tak rachującym się, jak twój mąż, człowiekiem, może ci nieraz w życiu potrzebnem się okazać.

Zresztą — kończył rozirytowany szlachcic — cóż u licha, czy pan radca sędzi,

żeśmy mu oddali piękne i młodzieńskie, jak ty dziecko, dla miłości jego pięćdziesięciu lat tylko? Biorąc skarb taki, wiedział, iż wraz z nim przyjmuje pewne obowiązki. Nikt od niego poświęceń nie wymaga, ale wstyd byłby, aby wobec wielkiego jego majątku, Radwanów przechodził w żydowskie ręce, pozabawiając matkę twą, bo mniejsza o mnie, ostatniego na starość schronienia. Możesz mu to powiedzieć odemnie, ja bowiem, ani jednym już słowem nie narzucę się nigdy panu radcy“.

List był pisany widocznie w stanie najwyższego rozdrażnienia, które, wobec gnębiącej troski zabiło nawet zwykłą dobroć wuja Michała. Inaczej, czyżby z młodzieńskich jej oczu tak brutalnie zdzierał zasłonę? „Cóż u licha — pisał w gniewnym uniesieniu — czyż pan radca sędzi, żeśmy mu oddali, tak piękne jak ty dziecko, dla miłości jego pięćdziesięciu lat tylko?“ Wandzia, czytając po raz drugi słowa te, palącym oblała się szkarłatem. Tak, po ironicznych przyceinkach Bronieckiego i określeniu tem, cynicznym w swej szczeroci, nie mogła wątpić, iż sprzedano ją poprostu. Sprzedano, korzystając z jej nieświadomości, w ten elegancki i wytworny sposób, który, dzięki jej młodości, ograniczał się tylko do prostego poddania myśli, do prostej namowy. Naiwną, piękną, lecz nieprzygotowaną do walki życiowej, popchnięto w ramiona bogacza, który za dar ten, miał dziś należną spłacać daninę.

Purpura wstydu delikatne jej oblała lica, gnębiące uczucie upokorzenia wstrząsnęło sercem tak spokojnym i dziecięco pogodnym dotąd. Zdawało jej się, iż teraz dopiero, jakąś ciężką, bolesną, wyrządzoną jej krzywdę, że ręką, którą najbardziej w życiu kochała, spoliczkowała ją nagle, wpychając w otchłań zależności i wstydu.

Ruchem porywczym odcięła ten ustęp z listu, i nie niszcząc go, schowała jednak głęboko, jak rzecz hańbiącą, jak coś, co przed własnym i ludzkim należało ukryć okiem, co ją miażdżyło i czyniło niegodną wszyst-

kiego, zajmowanego stanowiska i własnego szacunku nawet.

Zostawała jednak pierwsza część pisma, zostawała wskazanie obowiązku. Wuj Michała wywłaszczano, wyrzucano z gniazda, bronione tak długo a zawzięcie, jej więc było powinnością ratować teraz przybranego ojca i opiekuna. Ratować, ale jak?

Własnego nie posiadała majątku, pomimo więc ostrej odmowy ze strony męża, pomimo wymówki, iż uważają go jedynie za niewyczerpaną szkatułę, z której można pełnemi czerpać dłońmi, nic jej w zamian nie dając, pomimo zastrzeżeń, iż dość miał „jednego szaleństwa“, musiała się uciec do niego.

Była to pierwsza jej prośba i w tem czerpała otuchę. A jednak, po liście tym właśnie, po przeświadczeniu, iż rodzina jej żąda pożyczki, jako okupu za młodość jej i urodę, jako spłaty, zaciągniętego przy małżeństwie długu, byłaby wolała uciąć sobie palec, niż iść do męża z prośbą, przeciwną dumie jej i godności. Doznawała takiego uczucia, jak gdyby przez związek, który on dziś po kilku tygodniach, sam już nazywał szaleństwem, ciężką wyrządzono mu krzywdę...

I pod wrażeniem tem, postanowiła inną być odtąd kobietą; chciała nagiąć się do wymagań męża, do roli poważnej i czynnej towarzyszki jego życia, pragnęła zdwojone tkliwośćią rozbroić i nagrodzić, zarówno oziębłość, wkradającą się od pewnego czasu do wzajemnego ich stosunku, jak ofiarę, którą miał ponieść dla jej rodziny.

Żle jednak znała radcę; nie zwykł on nigdy, a tem bardziej w interesach pieniężnych, łamać raz wypowiedzianego postanowienia. Pomimo pozornej obojętności, nie uszły jego uwagi, ani zapłakane oczy żony, ani list wręczony jej przy śniadaniu, a zamaszystem pismem Michała Radwana zaadresowany.

(Ciąg dalszy nastąpi).

cie narodowe i ideę równości wszystkich narodów.

Pos. Swięży, zaznaczywszy wielkie znaczenie szkół ludowych, wywodzi stąd tem większe niebezpieczeństwo, gdy są nadużywane do celów stronnicych. To zaś dzieje się ze szkołami na Śląsku, o ile chodzi o ludność polską i czeską. Ludność polska i czeska na Śląsku przywiązuje wielką wagę do oświaty i łatwiej ponosiłaby ogromne ciężary szkoły nowszego autoramentu, gdyby szkoła ta nie pozbawiała jej owoców, jakichby po szkole spodziewać się należało.

Wedle instrukcyj śląskiej krajowej Rady szkolnej dzieci nie są duszami pragnącymi i potrzebującymi uszlachetnienia, lecz materiałem dla celów germanizacyjnych; przedmioty nauki nie są dla nauki, lecz są środkami do niemieckiej dresury językowej. Wedle instrukcyj tych ludność polska i czeska powinna nawet nie mieć szkół innych jak dwuklasowe, albowiem w trzeciej klasie przepisana jest już nauka utrakwistyczna, a w czwartej już tylko wyłącznie niemiecka. Prawda, że instrukcje te datują od dwudziestu lat, w którym to czasie Niemcy mogli przekończyć się, że łatwiej coś podobnego zarządzić niż przeprowadzić, bo ludność polska i czeska potrafiły sparaliżować owe instrukcje; z tem wszystkim jednak ciężkie pokrzywdzenie nauki i jej celu przy takich zarządzeniach jest nieuniknione. Co więcej, nawet ekonomicznie ludność polska i czeska jest takim nadużywaniem szkoły do niewłaściwych celów ciężko pokr wydzona. Ta przeto lu ność nigdy nie przestanie wołać pomocy przeciw krzywdom duchowym i materialnym. Jedną z największych niewłaściwości na Śląsku jest niedostateczne wykształcenie nauczycieli w języku swym. Na Śląsku są trzy seminaria nauczycielskie, w żadnym atoli językiem wykładowym nie jest ani polski, ani czeski; są one tylko przedmiotami nieobowiązkowymi. Od niejakiego czasu jest wprawdzie w Cieszynie zdany nauczyciel języka polskiego, ale w obec takich okoliczności i w obec faktu, że już w szkołach ludowych język polski jest zaniebany, jakże on z pożytkiem uczyć może? A nadto oprócz samego języka polskiego wszystko inne wykładane jest seminarystom w języku niemieckim. Jakżeż tedy seminarzyści, zostawszy nauczycielami, mają wykładać dzieciom wszystkie przedmioty po polsku? Do tego przybysza jeszcze wielki brak nawet tych niedostatecznie wykształconych nauczycieli polskich. Mowca rozwodzi się o tem szeroko na podstawie dat statystycznych, poczem również datami statystycznymi wykazuje, jak ludność polska i czeska w porównaniu z niemiecką upośledzona jest co do stopnia oświaty. Nakoniec odwołuje się do dobrej woli sfer kompetentnych, żądając polskiego seminarium nauczycielskiego dla Cieszyna, a czeskiego dla Opawy. (Rzecziste oklaski z ław polskich, czeskich i od konserwatystów).

Na tem zamknięto dyskusję. Dziewięciu posłów zapisanych jeszcze do głosu za etatem i czterdziestu czterech przeciw etatowi ma wybrać mowców generalnych na jutro.

Pos. Hofmann wnosi interpelację do Ministra oświecenia, w sprawie wykonywania ustawy o zaliczaniu suplentom lat służby.

Pos. Gessmann zapytuje prezesa, kiedy stanie na porządku dziennym wniosek z dnia 23 kwietnia o dodatkach dla urzędników, z powodu drożyzny.

Prezes odpowiada, że takich wniosków, niezadowolonych w pierwszym czytaniu, jest jeszcze wiele; ale wniosek Gessmanna stanie na porządku dziennym w tym jeszcze okresie sesyj.

Koniec posiedzenia o godz. 4 min. 30. Następne jutro.

Mowa J. E. Ministra obrony krajowej hr. Welsersheimba,

miana w dyskusji nad ustawą o poborze rekruta w r. 1892, jest następująca:

Nie odemnie zawisło, że — acz na niezbyt długo — odwołam się do cierpliwości wys. Izby. Zdaje się, że po pewnej stronie (młodocześnie) życzone sobie dyskusji o armii; otóż na to i owo będę mógł odpowiedzieć, chociaż w ogólności i już w interesie postępu obrad wys. Izby trzeba mi zachować na względzie, że właśnie potrzeba kilku tylko kroków (do sali Izby wyższej, gdzie Delegacye austriackie obradują), by przedmiot ten poddać dyskusji wobec tego *forum*, przed które on należy, i gdzie ten, który w pierwszym rządzie odpowiedzialny jest za armią (Minister wojny), najlepiej też potrafi odpowiedzieć na wywoły i zarzuty. Ale, jak się rzekło, radbym nie pozostawiać wywodów szanownych preopinantów (Tilszera i Herolda) tak całkiem bez odpowiedzi.

Mniemam, że pominąć mogą to, co pierwszy z panów preopinantów w umiarkowanych zresztą wywodach swych powiedział o pewnej broszurze, dotyczącej spraw wojskowych, jako też życzenie jego co do poszczególnego prawa głosowania, tudzież niektóre inne wywoły, które po części — a to

w tonie ostrzejszym — powtórzył drugi z panów preopinantów. Powiedziano atoli, że obchodzenie się przełożonych z żołnierzami tu i owdzie jest nieludzkie, że pod tym względem niejedno do zyczenia pozostaje. Mojem zdaniem, jest to najniesprawiedliwsze twierdzenie, jakie o armii wypowiedzieć można. Może zdarzają się niekiedy wypadki wyjątkowe, jak wszędzie; ale zdaje mi się, że, znając armie europejskie, mogę powiedzieć, iż w żadnej armii nie obchodzą się z żołnierzami tak dobrze i tak przyzwoicie, jak właśnie w naszej armii. Wie o tem też tłum ludności, która kocha armię; a ta znów ze swej strony jest przywiązana do swych przełożonych i zawsze szła ochocko za nimi, gdy czasy wymagały patryotycznego poświęcenia i ofiarnego przywiązania. W państwie, w którym tak wielkie zachodzą różnice, niepospolicie to trudno ustanowić jeden szablon; jest to jedno z najtrudniejszych zadań dla przełożonych armii, która wymaga uwzględnienia i ludzkiego obchodzenia się z przeróżnymi właściwościami charakteru żołnierzy; a właśnie pod tym względem austriacki korpus oficerów zawsze zasługiwał sobie na świetne świadectwo.

Panowie preopinanci mówią, że byłoby rzeczą pożądaną, żeby w armii brano niejaki wzgląd na narodowość, i prawią o potrzebie znajomości języka żołnierzy. Ale otóż z tem łączy się już przepisy i praktyka, o ile to w ogóle być może; ale trudno mieć z każdej narodowości tylu oficerów, ilu ich potrzeba, i nieodownie konieczna jest także pewna swoboda w rozporządzeniu siłami oficerskimi stosownie do ich przymiotów i zadań. Podział oficerów wedle narodowości stanowiłby koniec wspólnej armii. (Huczne brawa z lewicy). Co do wywodów o potrzebie poszanowania uczuć narodowych, zgadzam się najzupełniej. Ale właśnie armia zawsze była przykładem i szkołą co do uwzględnienia uczuć narodowych; była atoli zarazem szkołą łączności. Albowiem trzeba nie zapominać, że każdy naród w Austrii zawdzięcza swój byt wspólności Monarchii i że tylko w tem współdziałaniu i w wspólnym pożytku każdy naród z osobna znajduje rękojmię swojej egzystencji. (Brawo! brawo! z prawicy).

Co do ochotników jednorocznych, wytknięto nieprzyjemność drugiego roku służby po niezłożonym egzaminie oficerskim. Ależ sprawę tę dokładnie i dostatecznie rozważono i omówiono już w dyskusji nad nastawą o sile zbrojnej. Dla tego nie sądzę, iżby mi wypadało wznawiać dziś dyskusję; tylko zdaje mi się, że nie zaszkodzi powtórzyć tu jawnie to, co na podstawie poczynionych dotychczas doświadczeń już w komisji wyłuszczyłem mialem sposobność, t. j. uwydatnić wielką różnicę, że od czasu zaprowadzenia nowej ustawy o sile zbrojnej liczba kwalifikowanych na oficera ochotników jednorocznych w porównaniu z średnią liczbą dawniejszą wzrosła się więcej niż w dwójnasób; w czem dowód, że nie napróżno zaprowadzono owo postanowienie o drugim roku służby.

Mówiono także o obchodzeniu się z ochotnikami jednorocznymi w drugim roku służby. Na to odpowiedzieć mogę przytoczeniem faktu, że w królestwach i krajach, reprezentowanych w Radzie państwa, trzy czwarte ochotników jednorocznych, służących rok drugi, poddawszy się egzaminowi, otrzymało kwalifikację na oficerów rezerwy — rezultat świetny, przemawiający równie za dobrą wolą i szczerem usiłowaniem drugorocznych ochotników, jak za stosownym obchodzeniem się z nimi ze strony przełożonych. Boć i własny interes armii wiele tego wymaga, żebyśmy dokładali wszelkich starań, by rezultaty jednorocznej służby na ochotnika były jak najpomyślniejsze; a jest to interes również ochotników, jak armii. Przyczyn niedostatecznej kwalifikacji niektórych ochotników, jak to już w komisji wyłuszczyłem sobie pozwoliłem, nie trzeba w tem się dopatrywać, że ochotnicy jednorocznicy nie posiadają kwalifikacji tylko na oficerów rezerwy, lecz w tem, że przybywają do służby młodzieńcy — w ogólności, jak się pokazało, jest ich nie wielu — którzy żadnej nie mają kwalifikacji, i którzy wedle intencji ustawy, właściwie nigdy nie powinni byli zyskać prawa służby jednorocznej, którym braknie moralnego i umysłowego rozwoju, i którzy właściwie nie mają prawa przystąpić do wielkiego przywileju, jaki ustawa o sile zbrojnej daje ochotnikom jednorocznym. Zaprowadzenie ewentualnej służby drugorocznej nie jest niesłusznością, jest zbawieniem napomnieniem dla tych wszystkich, którym go trzeba, aby dołożyli starań, by dać z siebie Państwu i armii to, czego po człowieku wykształconym, uprzywilejowanym co do czasu służby, sprawiedliwie wymagać można.

Niektóre wywoły o wojskowo-terytorjalnym podziale krajów (o „powiększeniu“ Galicji Morawą północną i Śląskiem) właściwiej pewnie przed innym *forum* (w Delegacyach) byłyby wygłoszone. Tutaj tyle tylko powiedzieć mogę, że podział wojskowo-terytorjalny uczyniony jest właśnie wedle wojskowych względów i potrzeb a nie można było przedsięwziąć go wedle politycznych

granic krajowych, które, o ile tylko było można, rzeczywiście uwzględniono, które jednak nie zawsze uwzględnić było można, skoro czynność armii, gdy się ją powoła do niej w interesie Państwa, także nie będzie znała granic krajowych, lecz osłaniać będzie porówna wszystkie kraje, jak to zawsze czyniła na rzecz wszystkich ludów Monarchii. (Brawo, brawo.)

W wywodach moich radbym nie posuwać się za daleko; staram się stłumić w sobie niejedno, co bym mógł jeszcze odpowiedzieć na te wywoły, które w ostatniem swem studium stały się do pewnego stopnia ostre. Nadmienię tylko: słowami można wypowiedzieć bardzo wiele pięknego i także bardzo wiele podniecającego, na niejedno słówko, które padło, w gruncie rzeczy niewielebym odpowiedział, ale chodzi o to, jakie uzasadnienie mają takie słowa. Powiedziano, że byłoby dobrze, gdyby zadanie armii za stało nakoniec już jasno określone. Zdaje mi się, że już w dyskusjach dawniejszych zdanie to poniekąd określiłem; ale mogę i dziś coś powiedzieć: armia nasza bez której czynności w dziejach może niejedna z narodowości Monarchii nie istniałaby dzisiaj (*tak jest!*), ta armia ma to zadanie, żeby była szkołą i rękojmią pokoju wewnętrznego, a panujący w niej duch mógłby — powtarzam: mógłby — być tym tylko kolcem w oku, którzy nie chcą spokojnego wspólnego pożytku ludów Monarchii. (Huczne brawa). Dajcież spokój przynajmniej armii. Ona musi pozostać murem, o który rozbijają się skrajne namiętności stronnice. Poszukiwanie „kwestji wojskowych“ — wiem, że nikt w wys. Izbie poszukiwać ich nie ma zamiaru, ale muszę wypowiedzieć, do czego faktycznie poszukiwanie ich prowadzi — jest niebezpieczeństwem dla wspólnego bytu armii. Moglibyśmy wtedy mieć pół tuzina lub więcej armij znarodowanych, gotowych ruszyć przeciwko sobie (*bardzo słuszenie!* i *wesołość*), ale nie mielibyśmy armii dla bezpieczeństwa i obrony wspólnych interesów Monarchii (*brawo, brawo*) tej Monarchii, która sama tylko poręcza byt wszystkim swoim ludom.

Scharakteryzowawszy, jak mniemam, w tych kilku słowach zadanie armii, jestem tego zdania, że każdy w wys. Izbie, nawet i szanowni panowie preopinanci wraz ze swem stronnictwem, przeciw którym, jako reprezentantem ludności wysoce przez nas poważanej, nie chciałbym występować z uprzedzeniem, będą mogli spokojnie i bez skrupułu przyzwolić armii rekruta; albowiem przeznaczem tej armii jest bronienie interesów was wszystkich. I w tym duchu proszę uchwalić projekt. (Huczne brawa).

Delegacye.

Wiedeń, 14 listopada.

P. Minister hr. Kalnoky o położeniu zagranicznym.

Komisja Delegacyi węgierskiej dla spraw zagranicznych, rozpoczęła dzisiaj obrady nad przyszłorocznym preliminarzem Ministerstwa spraw zagranicznych.

Na ławie rządowej zajęli miejsce wspólni Ministrowie hr. Kalnoky, generał Bauer i Kallay; prezes gabinetu węgierskiego hr. Szapary i ministrowie Szögyenyi i Bethlen; komendant marynarki admirał Sterneck, wreszcie kilku wyższych urzędników Ministerstwa spraw zagranicznych.

Pierwszy zabrał głos referent komisji dr. Falk. Po wstępnych słowach, w których podniósł zasługi Austro-Węgier około utrzymania pokoju europejskiego i oddał gorące pochwały roztropności i zręczności, z jaką pan Minister hr. Kalnoky prowadzi od lat dziesięciu zainaugurowaną przez jego poprzedników w urzędzie politykę zagraniczną, politykę, której głównym celem jest utrzymanie pokoju, wystosował do p. Ministra szereg zapytań, a mianowicie:

Od kogo wyszła inicjatywa do odnowienia trójprzymierza?

Czy i o ile Monarchia austro-węgierska zbliżyła się do tej chwili, w której mogłoby nastąpić uznanie Bułgarii?

Czy od roku zeszłego wyjaśniły się polepszyły stosunki między Austro-Węgrami i Serbią, które to stosunki pozostawiały rok temu wiele do zyczenia?

W jakich stosunkach pozostajemy z Rumunią? Czy można na to liczyć, iż sąsiednie państwo oberze taką politykę, któraby dała się pogodzić z rozlicznymi a wspólnymi nam politycznymi i ekonomicznymi interesami.

W końcu poruszył referent kwestję Dardanelów i wyraził życzenie poznania w tej sprawie zapatrywania p. Ministra.

Następnie del. Gyurkovic po wypowiedzeniu dla kierownika spraw zagranicznych zupełnego zaufania, wystosował kilka zapytań, w których mieści się mniej więcej to wszystko, o co interpelował referent dr. Falk.

P. Minister hr. Kalnoky,

wypowiedział najpierw gorące podziękowanie, za tę uprzejmość i przyjazną życzliwość, jakie okazywała mu Delegacya, w czasie jego dziesięcioletniej działalności ministerjalnej a które w trudnych niekiedy chwilach były dlań źródłem zachęty i bodźcem do wytrwałości. Od samego początku i przez cały okres swego urzędowania starał się konsekwentnie utrzymać politykę Monarchii w tym kierunku, jaki nadal jej bezpośrednio jego poprzednicy. Monarchia silna swą szczerością, wzmocniona przymierzem mocarstw, które są jednej myśli i jednych przekonań co do tej polityki która jest głównym celem aliansu, mianowicie utrzymania pokoju, może mieć tę pewność, iż nikt niepowątpiewa o zupełnej szczerości i bezinteresowności jej uczuć pokojowych.

P. Minister tak mówi dalej:

Pytania, jakie wystosował do mnie referent, obejmują mniej więcej wszystkie punkta polityki europejskiej. Wobec różnych interpretacji, jakie wywołała mowa Najj. Pana do Delegacyi, muszę przedewszystkiem stwierdzić, iż obecne położenie Monarchii, o ile chodzi o widoki pokojowe, może być określone jako pomyślne. Nie jest mi znaną ani jedna kwestja polityczna, która mogłaby dać powód do bezpośredniego zaniepokojenia i któraby uprawniała do obawy, iż teraz właśnie mógłby być nadwerżony okres pokojowy, jakiego od lat wielu zażywamy. Nasze stosunki do wszystkich mocarstw są nawskróś przyjaznego charakteru. Zapewniennia, jakie w tej mierze otrzymujemy, stwierdzają w ogólności tendencję pokojową, co więcej, mam, wiarygodne i pochodzące ze stron decydujących zapewnienia, iż po żadnej stronie nie istnieje zamiar zaczepnego działania przeciw temu lub owemu sąsiadowi. Na razie tedy nie ma żadnego powodu obawiać się ani w ogóle o pokój europejski, ani też w szczególności o pokój Monarchii. Z tym stanem rzeczy pozostaje wprawdzie w sprzeczności to, iż głosy, w których wyraża się zaniepokojenie o utrzymanie pokoju nie chcą zamilknąć, i że wszelkie uspokojenia nie znajdują pożądanego odgłosu. Głównym powodem tego objawu są bezwątpienia bezustanne militarne przygotowania i uzbrojenia we wszystkich państwach. Ze wobec tego wszystkiego w Monarchii naszej ogólnem jest życzenie utrzymania pokoju, nikt nie śmie zaprzeczyć, lecz podobne życzenie jest ogólnem, a to uprawnia przeciw do nadziei, że wyjdziemy kiedyś z obecnego niemiłego stanu. Nasze czyste obronne przymierza, zawarte dla utrzymania pokoju, a istniejące od lat wielu, okazały się, jak poucza doświadczenie, najzupełniej odpowiedniami swemu celowi i przeznaczaniu, a z tego możemy wnioskować, iż ściśle połączenie się mocarstw środkowej Europy, przyczyni się do utrzymania pokoju także w przyszłości.

Co się tyczy poruszonej przez referenta kwestji odnowienia trójprzymierza, to alians z Włochami został przedłużony w istocie na szereg lat. Przy odnowieniu odnośnego traktatu nie okazały się potrzebne żadne ważniejsze zmiany, a strony podpisujące go nie przyjęły na siebie żadnych nowych zobowiązań. Stosunek austro-węgierskiej Monarchii do Niemiec nie tylko pozostał niezmiennym lecz jeszcze bardziej się pogłębił, a węzły łączące te dwa państwa ciągle się wzmacniają.

Nie da się zaprzeczyć, iż w ostatnich czasach ujawniły się pojedyncze wypadki, które podrażniły do pewnego stopnia opinię publiczną. W obec tego należy zaznaczyć, iż w czasach dzisiejszych łatwo popadamy w rozdrażnienie, że publiczność łaknie rzeczy sensacyjnych a prasa czyni zbyt chętnie zadość tego rodzaju potrzebom naszej epoki. Tak tedy krzyżują się i płaczą dowolne wymysły i przesadne wiadomości. Nie ma wątpliwości, iż podróż cesarza niemieckiego do Anglii miała wielkie znaczenie, ale podróż ta nie była punktem wyjścia nowych stosunków, lecz owszem rezultatem już istniejących. Podróż ta nie była przedsięwziętą w ten sposób, jak to się stało, przyjęcie monarchy w Anglii nie byłoby tak świetne i gorące, gdyby już przedtem nie istniały tam gorące sympatyje dla cesarza niemieckiego i Niemiec, gdyby lud angielski nie posiadał był trafnego zrozumienia dla celów pokojowych trójprzymierza. Wizyte floty w Kronstadzie należy oceniać z tego samego stanowiska. Wszystko co tam zaszło niemożliwością nastąpić, gdyby już pierwszej odnośności państwami (Rosyją i Francją) nie było się obudziło przeświadczenie o potrzebie ściślejszego połączenia ich interesów. Nie jestem zresztą skory do podzielania zapatrywania, jakoby wizycie kronstadtkiej można przypisać głębszą zmianę w położeniu europejskiem.

Co się tyczy zapytania referenta w kwestji naszej polityki na Wschodzie, to cele i zamiary tej polityki były już niejednokrotnie rozbieżne i wyjaśniane a zarazem zawsze konsekwentnie przeprowadzone. Dadaż się one streścić krótko w ten sposób: Monarchia nasza stara się zapewnić wszystkim państwom na półwyspie Bałkańskim wol-

ny i swobodny rozwój w granicach nakreślonych traktatem berlińskim. Niemniej popierać, o ile jest to w jej siłach ich państwowe i materialne powodzenie, aby mogły coraz więcej osiągać poziomu państw cywilizowanych i zbliżyć się tem samem do zachodnio-europejskich ludów.

Co się tyczy Rumunii, to ta poczyna największe w tym kierunku postępy, do czego przyczyniła się niezawodnie okoliczność, iż ludność tamtejsza skutkiem pochodzenia romańskiego zawsze skłaniała się więcej ku zachodniej Europie. W Rumunii daje się dostrzegać powoli pewien ku nam zwrot pomysłowy. W ostatnich czasach zmieniały się rządy i stronnicwa rządzące, stosunki jednak nasze na tem niecierpiał, owszem pozostały niezmiennie przyjaznymi. Odnosi się to także do obecnego konserwatywnego gabinetu, który budzi w publiczności naszej pewne niedowierzanie. Monarchia jednak i z tym rządem stoi na stopie przyjacielskiej, a mamy nadzieję, że kto bądź stanie u steru nie zaudzie w dotychczasowym stosunku żadną zmianą. Cenną w tym względzie ręką znajdujemy w królu Karolu, który największe położył zasługi około państwowego, militarne i materialnego rozwoju młodego królestwa. Nie wątpimy ani na chwilę, że zagraniczna polityka Rumunii zachowa i nadal dotychczasowy kierunek, a przyjdzie jej to tem łatwiej, iż posiada z nami jednakowe interesy i cele, jako państwo konserwatywne, którego polityka dąży do utrzymania pokoju i prawnych stosunków na półwyspie Bałkańskim.

Co się tyczy Serbii, to już referent wspominał, że Minister w roku zeszłym, ku wielkiemu swemu ubolewaniu, musiał wyrazić się niezbyt pochlebnie o kierunku polityki serbskiej, i o pewnych faktach, które ją na manowce sprowadziły. Zaprzeczony się nie da, że od czasu abdykacji króla Milana, objawilo się w Serbii pewne nieprzychylnie dla nas usposobienie, jakkolwiek, jak to już referent podniósł, z naszej strony są dowody wszelkiej uprzejmości i usiłowań w tym kierunku, ażeby pomiędzy Monarchią a naszym sąsiadem dobre utrzymać stosunki. Wiemy i uznajemy to, że w tym młodym organizmie państwowym stosunki stronnicwa są jeszcze zbyt powikłane, i że tamtejszy rząd spotyka często na wcale niezwykłe trudności. Mimo to może Minister zaznaczyć w stosunkach naszych do Serbii pewne polepszenie. Wiele przyczyniło się do tego serdeczne przyjęcie, jakiego doznał młody król serbski na naszym Dworze. Również i zetknięcie się pierwszego regenta i ministrów serbskich z decydującymi osobistościami naszej Monarchii, musiało ich przekonać, że rzetelnie życzymy sobie dobrych stosunków z Serbią, i pragniemy tylko wzajemności, nie żądając od Serbii nic więcej nadto. Od tego czasu też faktycznie starano się usunąć niejedno złe, o którym wówczas była mowa. Minister odniósł wrażenie, że w niektórych rzeczach rząd serbski mniej okazuje braku dobrych chęci, że jednak ludność tamtejsza daje się coraz więcej powodować w kierunku, zwróconym przeciw jej własnemu interesowi, i który, jeśli ludność dalej w nim iść będzie, doprowadzi ją do konfliktu z traktatami. Minister nie czuje się być powołanym do udzielania rad ludowi serbskiemu, mniema jednak, iż może wyrazić zdanie, że byłoby dobrze, gdyby w Serbii zwrócono się więcej do zadań wewnętrznych, administracyjnych i materialnych, a mniej chciano robić wielką politykę.

W tym względzie stanowi Bułgaria niezaprzeczony kontrast z Serbią. W Bułgarii zajmują się poważnie i gorliwie sprawami wewnętrznymi, pracują pilnie i wytrwale około podniesienia materialnego dobrobytu, handlu i przemysłu, około pomnożenia szkół i t. d. Co się tyczy poruszanej przez referenta kwestyi uznania, to z ubolewaniem należy powiedzieć, iż kwestya ta stoi dzisiaj jeszcze tak samo, jak stała w chwili, kiedy ostatnim razem miałem sposobność w Delegacyach o niej mówić. Sprawa tego uznania nie postąpiła w gabinetach, które się uznaniu sprzeciwiają, a Monarchia nasza nie mogła uczuwać się sprowadzaną do poruszania kwestyi bardzo drażliwej, co do której można przewidzieć nieporozumienie, i która w dalszym swoim rozwoju mogłaby łatwo stać się bardzo niebezpieczną. Dla Bułgarów może być ta sytuacja przykra, gdyż skutkiem wykluczenia prawowitego uregulowania ich prawnopństwowych stosunków, mają uczucie pewnego uposzczenia do jakiejś mniej wartościowej klasy. Gdyby stan taki trwał zbyt długo, mógłby bezwzględnie stać się niebezpiecznym. W ogóle jednak jest pozycja Bułgarii tak dobra, że kraj nawet pomimo brakującego mu uznania, nie doznaje żadnych istotnych niekorzyści, a kto Bułgarom sprzyja, ten może im tylko udzielić rady, ażeby i w przyszłości pozostawali w możliwych dobrych stosunkach z Portą, powstrzymywali się od wszelkiej awanturniczej akcji i w ciągłej staranności o rozwój swych zasobów, cierpliwie oczekiwali dalszego przebiegu spraw. Dotąd w Bułgarii miano dość roztropności, ażeby utrzymać się w tych gra-

nicach, i jest nadzieja, że i w przyszłości Bułgarii z tych granic wyprzedzić się nie dadzą.

Przy tej sposobności odpowiada p. Minister także na odnośne pytanie del. Gyurkovic. Przyznaje on, iż bezpieczeństwo w sąsiedztwie sandżaku nowobazarskiego i w wilajecie kosowskim a także w innych okolicach wiele i bardzo wiele pozostawia do życzenia. Zaburzenia i nieporządki jednak są wyłącznie lokalnego charakteru a nie podniecane przez agentów zagranicznych. W ostatnich czasach zresztą uczyniła W. Porta nie jedno dla usunięcia tego stanu rzeczy. Wyśłano tam nowych gubernatorów i komendantów, a odtąd położenie nieco się polepszyło. Co się tyczy uwagi del. Gyurkovic, iż na Wschodzie podobne zakłócenia bywały niejednokrotnie początkiem wielkich wypadków, to należy na to odpowiedzieć, że minęły już te czasy, w których lokalne nieporządki mogły spowodować wielkiej doniosłości wydarzenia.

Co się tyczy kwestyi dardanelskiej, to rzecz ma się tak, iż w myśl traktatów europejskich Dardanelle są zamknięte dla przejazdu okrętów wojennych, a prawo zwolnienia na przejazd takich okrętów przysługuje wyłącznie sułtanowi. Przy ocenieniu tej kwestyi należy rozróżniać wyraźnie okręty wojenne od okrętów transportowych. Największe porty posiada Rosya na morzu Czarnem i dla tego też z konieczności musi korzystać z cieśniny, chcąc utrzymać komunikację morską ze swojemi prowincjami w Azji Wschodniej.

Tę komunikację uskutecznia ostatniemi czasy najczęściej za pomocą t. zw. floty krzyżowniczej składającej się z okrętów, które w razie wojny bywają przekształcane w okręty wojenne, w czasie zaś pokoju spełniają służbę przewozową pod flagą handlową. Temi to okrętami przewożono w ostatnich latach niejednokrotnie rekrutów na miejsce przeznaczenia i żołnierzy wysłużonych z powrotem do ojczyzny. Stało się to powodem wielu targów, ostatecznie jednak nastąpiło między Portą i Rosją porozumienie co do tych okrętów, a o tem porozumieniu zawiadomiono z Konstantynopola okólnikiem inne mocarstwa, wyjaśniając jego charakter i stwierdzając, iż skutkiem tego osobnego porozumienia nie została bynajmniej zmieniona obowiązująca dotychczas zasada, odnosząca się do przejazdu przez Dardanelle. Okólnik rzeczony przyjęły mocarstwa do wiadomości.

P. Minister oświadcza w końcu, iż z czystym sumieniem może powiedzieć, że położenie polityczne austro-węgierskiej Monarchii jest bezwzględnie zadowolające, że Monarchia zajmuje w Europie przynależne jej stanowisko, że utrzymuje ze wszystkimi mocarstwami przyjazne i należyte uregulowane stosunki, że posiada wiernych i potężnych sprzymierzeńców i przyjaciół, z którymi w pełnym porozumieniu stoi na straży uprawnionych wspólnych interesów, na straży pokoju i zdecydowaną jest odierać wspólnymi siłami wszelki na pokój zamach, z jakkolwiekby on pochodził.

KORESPONDENCYE

Praga czeska, 13 listopada.

W ostatnim liście wypowiedzieliśmy zdanie, że właściciele Staroczesi nie mają żadnego powodu składać mandatów do sejmiku krajowego. Jak się zdaje, zdanie to ostatecznie przeważa także w kołach posłów staroczeskich. Wstępna narada najwybitniejszych mężów zaufania uchwaliła już, aby posłowie staroczescy nie składali mandatów. Zapewne to zdanie odniesie zwycięstwo na zebraniu tych posłów, które się odbędzie krótko przed zwołaniem sejmiku. Istotnie też agitacja za złożeniem mandatów nie działała w kołach poselskich, lecz po za nimi, zwłaszcza w dziennikach. W chwili stanowej jednak nie dopisała. Najdobitniej na pewien zwrot w tej kwestyi wpłynęła ewentualność, że po ustąpieniu posłów staroczeskich rząd nie poprzestanie na rozpisanie wyborów uzupełniających, lecz rozwiąże sejm i nazaczy ogólne wybory. Wiadomość o tej ewentualności przypomniała ogółowi czeskiemu, że jednym z głównych celów ngdy czesko-niemieckiej było sprowadzenie posłów niemieckich do sejmiku, który byli opuścili w grudniu r. 1886. Ztąd też naturalna konkluzya, że gdyby ustatepienie posłów staroczeskich zatwierdziło niejako zwichnięcie ugody w sejmie, stronictwo niemieckie niezawodnie otrzymałoby pod inną formą, aby się tak wyrazić: odszkodowanie, że zatem złożenie mandatów prz. z posłów staroczeskich nie przysporzyłoby wcale, jak to się wydawało niektórym dziennikom tutejszym, korzyści Czechom. To też powoli milczały te staroczeskie głosy dziennikarskie, które zalecały ową dezercję.

Oczywiście na samych posłów staroczeskich głównie w tej sprawie wpływa świadomość, że trzeba dotrzymać danego słowa, a mianowicie uczynić zadość życzeniom Najj.

Pana, tak wyraźnie wypowiedzianym w czasie ostatniej podróży po Czechach. Świeżo znowu w rozmowach z delegatami Najj. Pan przed dwoma staroczeskimi delegatami Pollakiem i Dostalem wspominał o konieczności przeprowadzenia ugody. Jak tutaj słyhać, Najj. Pan raczył wspomnieć także o tem w rozmowach z hr. Deymem i p. Plenerem, chociaż nie zakomunikowano odnośnych słów dziennikom. Bądź co bądź, wytrawni posłowie staroczescy rozumieją doskonale konieczność zastosowania się do życzeń Najj. Pana, tak zgodnych z rzeczywistym interesem kraju.

Co do słów, wypowiedzianych przez Najj. Pana do dra Dostala, obiegają różne wersje. Dzienniki wiedeńskie słowa cesarskie o „dziwacznych pieśniach“ Młodoczechów stosują do ostatnich rozpraw w Izbie poselskiej o budżecie obrony krajowej, w których to rozprawach mowy młodoczescy kopiowali żywcem znane frazesy członków skrajnej lewicy sejmiku węgierskiego. Może jednak Najj. Pan mówił o istotnej pieśni i to o znanej pieśni „Hej Slovane“, która przez lato rozlegała się zbyt głośno na placu wystawy, jako też po ulicach Pragi, a której dosadny tekst, pełen „gromu, piekła i czartów“ i niechęci do niemieckich współobywateli stanowi najbardziej rażącą sprzeczność z koniecznością porozumienia się i zgody narodowości.

Stwierdziły się także nasze przewidywania co do absolutnej niemożliwości zbliżenia się tak zwanej szlachty historycznej do Młodoczechów. Plotce o odnośnych konferencyach, które niby to odbywały się w pałacu ks. Karola Schwarzenberga, zaprzeczyl już osobiście jeden z wymienionych rzekomych uczestników zmyślonej konferencji, hr. Deym, wiceprezydent Delegacyi austriackiej. Bardzo dobitnie niemożliwość kooperacyi konserwatywnej szlachty historycznej z Młodoczechami wykazał *Vaterland*. Na odwrót *Narodni Listy* codziennie gorliwie starają się o to, aby w tej mierze usunąć wszelkie wątpliwości. Tak mianowicie organ młodoczeski teraz nieustannie Husa, Žyžkę, Prokopa i t. d. wystawia jako apostołów „prawdziwego chrześcijaństwa“, odstawiając tym sposobem szeroką przepaść która dzieli neohusytyw młodoczeskich od lojalnej i katolickiej szlachty historycznej.

Ile potrzeba ostrożności w czytaniu dzienników, o tem pouczyło nas znowu ostatnie zebranie „klubu (staro-) czeskiego“. Jak wiadomo, staroczeska *Politik* stanowczo potępia ugody niemiecko-czeską. Tymczasem dr. Mattusz, który zasiada w spółce wydawniczej tego dziennika, na owem zebraniu klubu bardzo dobitnie podniósł, że trzeba wielkiej naiwności, aby negować wielkie korzyści, jakie ugoda zapewnia Czechom. Drugi organ staroczeski *Hlas Naroda* niedawno teraz poruszył myśl, aby Czesi nie kupowali niczego od Niemców. Natomiast prof. Braf, zięć Riegera, należący do głównych członków spółki wydawniczej wymienionego dziennika, na owem zebraniu klubu czeskiego bardzo stanowczo oświadczył się przeciwko „bojkotowaniu“ Niemców. Z czego wynika, że czasem dzienniki w rozdrażnieniu walk codziennych, wypowiadają zdania, wcale niezgodne z przekonaniem swych wytrawniejszych właścicieli!

Z powodu zamknięcia wystawy krajowej członkowie komitetu wykonawczego dostąpili odznaczenia, bądź to pod formą wyrazu Najwyższego uznania, bądź to pod formą orderów lub tytułów. Z 13 członków komitetu 2 należy do stronictwa młodoczeskiego: kupiec i poseł Izby handlowej do Rady państwa Wohanka, tudzież sekretarz Izby handlowej dr. Forszt. Należący także do komitetu redaktor działu miejscowych wiadomości *Politik*, p. Grafnetter otrzymał złoty krzyż zasługi.

Petersburg, 12 września.

(Krytyczne położenie finansowe Rosyi. — Z okolic głodem dotkniętych. — Skutki przesilenia. — Głosy o austro-węgierskiej Mowie Tronowej).

(P) Do klęski głodowej przyłączyło się ostatniemi dniami przesilenie pieniężne, co oddziaływało fatalnie na tutejszy targ pieniężny. O gotówkę dzisiaj tak trudno, jak nigdy przedtem. Banki nie chcą lombardować papierów, wartościowych, a sprzedaż ich możliwa jest tylko z wielką stratą. Kurs złota podniósł się w przeciągu jednego tygodnia o 40 kopiejek na półimperiale, za który płacić dzisiaj potrzeba 8 papierowych rubli, gdy w lecie można go było nabyć za 6 rubli 50 kopiejek. Główną przyczynę tego przesilenia przypisują mniej więcej ogólnie niepowodzenie ostatniej bezprocentowej pożyczki. Faktem dzisiaj jest, iż zrealizowanie tej pożyczki napotyka na największe trudności, i że do legendy należy to, co głoszą o świetnej na nią subskrypcyi. Nawet przyjaźne na wskroś rządowi dzienniki petersburskie zmuszone są przyznać, iż pożyczka zrobiła zupełne fiasko. Wprawdzie minister skarbu i bank państwowy czynią rozpaczliwe zabiegi, aby zażegnać przesilenie, nikt się jednak nie łądzi

aby im się to powiodło, zresztą zarządzenia ich, mają głównie na celu powstrzymanie niżki na giełdach i zapobieżenie panice, której pierwsze objawy dają się już dostrzegać. W kołach giełdarskich zapowiadają dzisiaj już dość głośno rychły upadek kilku znaczniejszych firm i nieukrywają, iż katastrofa może przybrać nieznane nad Nową rozmiary.

Na domiar złego handel i przemysł są w zupełnym zastoju i ogólna bieda wzmaga się z dniem każdym, a widmo głodu stanęło u progu chłopu rosyjskiego w 18 guberniach. Tyfus głodowy szerzy się już od miesiąca w różnych okolicach, zabierając mnóstwo ofiar, zwłaszcza pośród dzieci. Dzienniki wymieniają kilka wsi, gdzie powymierały wszystkie dzieci do lat pięciu, niemniej takie, z których cała ludność rozbiegła się po świecie za kawałkiem chleba i łyżką strawy. Słowem przed oczyma ponury rozciąga się obraz. A wszak to początek dopiero zimy! Co będzie później, gdy może i ofiarność prywatna osłabnie, a pomoc państwowa mniej będzie mogła czynić dla ulżenia nędzy! Ogólne są skargi na brak jednolitej, należytej centralizowanej organizacyi i brak niezbędnych w podobnych razach dyspozycyi. Obok tego liczne nadchodzą zażalenia z powodu niesprawiedliwego podziału zapomóg, niedostatecznej kontroli, spóźnienia się dostaw, a wreszcie, co najsmutniejsza, różnego rodzaju oszukaństw i malwersacyi. Zapomogi prywatne płyną w ogóle obficie, gdzie się one jednak podziwiają, nikt nie umie powiedzieć. Oto jeden z wielu przykładów: Komisya prowiantowa w Kazaniu przedłożyła ziemstwu sprawozdanie o zużytych dotychczas zapasach żyta. W sprawozdaniu tem powiedziano dosłownie: „Skutkiem wielkich kosztów administracyjnych sprawnik gubernialny zamiast dostarczonego z różnych stron 280.000 pudów, mógł dostawić tylko 155.000 pudów, skutkiem czego przeszło 12.000 desiatyn roli nie mogło być obsiewanych. Dla mniej więcej 90.000 konsumentów brak jeszcze około 90.000 pudów, a nie ma najmniejszej nadziei, aby można było ilość tę uzyskać!“

Przesilenie, przez jakie przechodzi obecnie Rosya, wydało w jednym kierunku dobry rezultat. Oto przytumiło ono nieco skrajno-narodowe tendencje, jakie ostatniemi czasy ujawniały się silnie i brutalnie, niż kiedykolwiek w caracie. Za jeden z symptomów tego zwrotu poczytują fakt, iż odłożono do czasu nieograniczonego, budowę prelimitowanego na miliony soboru prawosławnego w Warszawie, którego wzniesienie prokuratorsynodu Pobiedonoscew uznał za „jedno z głównych zadań swego życia“. Na odnośną opinię oświadczył minister skarbu Wyszniegradzki, iż skarb państwowy w zbyt trudnych znajduje się warunkach, aby mógł żonyć na tego rodzaju luksusowe budowle, zwłaszcza, iż nie chodzi tu o nic innego, jak o religijno-polityczną propagandę, boć dla tej liczby prawosławnych, jacy mieszkają w Warszawie, wystarczają najzupełniej dotychczasowe świątynie. Również znany ukaz gen. Fridricksa, zabraniający służbie kolejowej i bufetowej w Królestwie rozmawiać między sobą i z podróźnymi po polsku, nie znalazł tu w kołach poważniejszych aprobaty, a jeden z wysokich dostojników miał się odezwać, iż rozporządzenie tej treści, drażniące ludność, którą właśnie teraz należałoby „głaskać“, nie może wejść i nie wejdzie w wykonanie. Wreszcie w kwestyi żydowskiej daje się zauważać pewne przy najmniej złagodnienie. Wedle wiarogodnych zapewnień, projektowane nowe surowe zarządzenia przeciw żydom dopóty nie będą przeprowadzone, dopóki trwa obecne wewnętrzne przesilenie.

Mowę Tronową Monarchy Austro-Węgier przyjęły tutejsze dzienniki w ogóle spokojnie, a nawet sympatycznie. *Graždanim* przyznaje, iż jest ona szczerą i ożywiającą pragnieniem utrzymania pokoju, a *Nowoje Wremia* powiada, iż Cesarz Franciszek Józef ocenia polityczne położenie o wiele trafniej i głębiej, niż Jego sprzymierzeńcy. *Graždanim* odbiera telegraficzną wiadomość, iż Monarcha austro-węgierski w rozmowie z jednym z delegatów wyraził się ze szczerem współczuciem o panującym w Rosyi niedostatku, a to stanowi dla tego dziennika dowód, iż Monarcha nie jest nieprzyjacielem Rosyi. Podobnych słów — pisze on — nadaremnie oczekiwaliśmy z Berlina, Londynu lub Rzymu. Tam owszem cieszą się z nie-szczęściem Rosyi, a o współczuciu nie ma ani mowy....

KRONIKA

Lwów, 16 listopada.

— Najj. Pan raczył najmiłościwiej udzielić z prywatnej Swej szkatuły gminie Buczyn, w powiecie bocheńskim, na budowę szkoły, zapomogi w kwocie 100 zł. w. a.

— **Muzeum Zakładu Narodowego im. Ossolińskich**, wzbogaciło się ostatnimi czasy cennymi dary, które na rzecz Zakładu przeznaczają zmarły we Florency Julian Konstanty Ordon, mężny obrońca reduty. Składają je: *Virtuti militari*, zdobyty pod Ostrołęką; medal wojskowy włoski, *per l'Indipendenza e l'Unita d'Italia*, za trzy kampanie; gwiazda turecka Medjidje za organizację artylerii, w pułkach kozackich sułtana, oraz inne odznaki, obraz i t. p.

Nadto dar ten zawiera zbiór dyplomów, nominacji, atestatów, listów znakomych osobistości, z którymi łączyły zmarłego bliższe stosunki, jak generałów: Bema, Dembińskiego, Kamińskiego, książy Adama i Władysława Czartoryskich i w. i.

— **Towarzystwo Łyżwiarskie** lwowskie odbyło wczoraj walne zgromadzenie pod przewodnictwem prezesa p. Łaszowskiego. Przedłożone zgromadzeniu sprawozdanie stwierdziło wielkie powodzenie ubiegłego sezonu ślizgawkowego i wykazało pomyślny wzrost funduszu Towarzystwa. W obec przepowiedni, że zima tegoroczna będzie niezwykle twarda i trwała, amatorowie sportu łyżwiarskiego mogą spoglądać w przyszłość z otuchą.

— **Plakaty pośmiertne**. Prasa miejscowa we Lwowie rozpoczęła w ostatnich dniach żwawą kampanię przeciw lepieniu kartek pogrzebowych na rogach ulic miasta, żądając, aby żałobne te zawiadomienia przyklejano tylko na murach kościołów, podobnie jak to się dzieje w innych wielkich miastach. Rzecz tę podniesiono z tego powodu, że przy wielkiej śmiertelności, panującej teraz we Lwowie, rogi główniejszych ulic przed tawiąją się istotnie jak olbrzymie panoramy kart pogrzebowych. W sprawie tej ma dzisiaj powziąć magistrat uchwałę i wydać odpowiednie rozporządzenie przedsiębiorcom pogrzebów i afiszorom.

— **Influenza wśród koni** pojawiła się we Lwowie. Obecnie z ogólnej liczby 136 koni tramwayowych zapadło 29 na influencję, w skutek czego musiano ruch tramwayów ograniczyć i wozy rzadziej kursują. Wiele też koni ma być chorych w koszarach artylerii we Lwowie.

— **Zaśmienie księżycy** obserwowano u nas dzisiejszej nocy doskonale, przy najpiękniejszej pogodzie. Zaśmienie rozpoczęło się po godzinie 12, a trwało do godziny pół do 4 nad ranem.

— **Z obserwatorium c. k. Szkoły Politechnicznej we Lwowie**, dnia 16-go listopada 1891 roku, godzina 12 w południe. Barometr idzie w górę.

W ubiegłych 2 dobach, licząc od godziny 12 w południe dnia 16 listopada 1891 r., mieliśmy wiatr co do kierunku zmienny co do siły słaby (2), stan nieba zmienny, a powietrze bardzo wilgotne (89 proc. wilgotności względnej); opad: deszcz, wysokość opadu 0.3 mm.

Srednia temperatura w tym czasie była +6.8°C, najwyższa +10.4°C wczoraj po południu, najniższa +4.2°C w nocy z soboty na niedzielę.

Obie doby były przeważnie pogodne; wczoraj wieczór padał deszcz nieznaczny.

Zniżka barometryczna 735 do 740 mm. znajdowała się w zatoce Biskajskiej; zwykła 770 do 765 w okolicy Moskwy; niższa drugorzędna utworzyła się w południowej Szwecji.

Stan barometru, zredukowany do poziomu morza, był dziś o godzinie 12-tej w południe 759 mm

Prognoza na dobę dnia 17-go listopada 1891 r. (od północy do północy): Wiatr będzie co do kierunku zmienny z południa, co do siły słaby (2), średnia temperatura doby obniży się do +5.0°C, stan nieba będzie zmienny, a względna wilgotność powietrza około 90 proc.; opad: deszcz nieznaczny.

† **Zmarli** w ostatnich dniach: we Lwowie Adam hr. Komorowski, urodzony w r. 1817, członek rady nadzorczej galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego. Pogrzeb odbędzie się jutro, a mianowicie o godzinie 10 z rana eksportacja zwłok z domu żałoby ul. Chorążczyński 1.5 do kościoła św. Mikołaja, z kąd zwłoki odprowadzone zostaną na cmentarz Łyczakowski.

W Sądowej Wiszni Antonina z hr. Komorowskich hr. Bąkowska, właścicielka dóbr, w 82 r. życia.

We Lwowie Edmund Jaszek, b. urzędnik zakładu kredytowego włościańskiego.

W Grzymałowie ks. Aleksander Hankiewicz, gr. kat. proboszcz w 54 r. życia.

W Cieszynie na Śląsku Paweł Stalmach, gorący patriota i zasłużony około ubywatelenia włościan.

W Monachium malarz historyczny Klau dyusz Schrandolf, w 79 r. życia.

W Tarnowie Antoni Karol Hoborski, c. k. podpułkownik w stanie spoczynku, obdarzony krzyżem zasługi z dekoracją wojenną.

W Zdobrowcu na Bukowinie, Kajetan Łukasiewicz właściciel dóbr.

— **Ślub**. W Lisku odbędzie się dnia 18 b. m. ślub p. Feliksa Wicharkiewicza z panną Anielą Jamińską, córką pp. Władysława i Pauliny Jamińskich.

— **Wiedeń** obchodził wczoraj uroczyste dzień swego patrona św. Leopolda.

— **Profesor oskarżony o kradzież**. Znany w Wiedniu profesor Koppay padł ofiarą nieporozumienia i złej woli. Oskarżony bowiem został o kradzież trzech statuetek, wyobrażających aniołki, i zasądzony na tydzień aresztu przez ławnika w Uiberlingen w Baden-skiem. Rzecz miała się tak, że profesor, podróżujący po Niemczech, nabył te statuetki w kościele w Alt Zirnau, który jeszcze w r. 1811 zamknięto z powodu popełnionego tam jakiegoś morderstwa. Później dowiedział się, że nabywanie przedmiotów z tego kościoła jest wzbronione, więc statuetki odesłał. Tymczasem jednak o sprawie dowiedział się miejscowy ławnik i wezwał profesora do wyłomaczenia się. Profesor, Węgier z rodu i gorącego temperamentu, oburzył się w obec ławnika, który korzystając ze swej władzy, zasądził profesora za kradzież. Sprawa oparła się o wyższą instancję, a wyrok zapadnie prawdopodobnie na korzyść profesora.

— **Samobójstwo**. *Nemzet* donosi, że w Bograd odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru hr. Geza Batthyany młodszy, 31 lat liczący, syn hr. Batthyany'ego, członka Izby panów. Zmarły oddawna miał usposobienie melancholiczne, oddawał się przeważnie literaturze i sztukom i stronił od wesołego życia swych arystokratycznych rówieśników.

— **Banda opryszków w Jassach** składająca się z popa, dwóch żołnierzy, dwóch reżników i trzech chłopów popełniła w ostatnich dniach kilka napadów rozbójniczych i morderstw, których ofiarą w centrum prawie miasta padła wdowa Helena Bogasz, wraz z synem, i żydówka, mieszkająca poza obrębem miasta. Do wykrycia sprawców przyczynił się pop pewien, na którego również zamach wykonali, i któremu 100 frankówkę i dukata zabrawszy ulotnili się. Tenże zapamiętawszy sobie serię banknotu i znak szczególny na dukacie, uwiadomił o tem policję, której udało się wysledzić w lokalu publicznym żołnierza w posiadaniu zrabowanych pieniędzy będącego. Aresztowany przynależał się do zbrodni i wydał spółników, których następnie policja uwięziła.

— **Komisyja kolonizacyjna pruska** nabyła w czasie od 1 stycznia do końca października b. r. 13 majątków ziemskich w Poznaniu i Pruszech Zachodnich w obszarze łącznym 6.471 hektarów.

— **Nowe bankructwo w Berlinie**. W ubiegły piątek zawiesił w Berlinie wypłaty bankier Edward Maas z Charlottenburga, i zawiadomił policję, że ze złożonych u niego depozytów stracił sumę 400.000 marek. W sumie tej mieści się 100.000 marek, należących do sierót, i 20.000 marek funduszu kościelnych. Katastrofę tę tłumaczą hulaszczem życiem bankiera. Pasywa bankruta, jak mówią, dosięgają sumy 600.000 marek. Maasa aresztowano.

— **Rabusie kolejowi** w Serbii dokonali zuchwałego napadu na stacyi kolejowej Bazardan, na linii Zapowo-Jagodina. W liczbie czterech napadli wieczorem naczelnika stacyi, Aleksandra Bregowicza, zamordowali strzałami, poczem zrabowali całą kasę podręczną, umknęli. Żona zamordowanego, której rozbójnicy nie zresztą złego nie uczynili, była świadkiem okrutnego morderstwa.

— **Nieustająca wystawa** zjednoczonego Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych, przy placu św. Ducha l. 10, I piętro, otwartą jest codziennie od godziny 10 rano do 4 po południu. Wstęp od osoby kosztuje w niedzielę 15 ct., w dni powszednie 30 ct. Dla członków wstęp wolny.

GŁOSY PUBLICZNE.

Podziękowanie.

Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o umieszczenie: Poczuwam się do obowiązku, w imieniu całej rodziny ś. p. Władysławy z Chicińskich Paudyn, wyrazić z głębi duszy płynące podziękowanie: Przewielebnemu konwentowi OO. Bernardynów, dyrekcji teatru lwowskiego, a w szczególności Wp. Mieczysławowi Schmittowi, Wpp. Jareckiemu i Słomkowskiemu, całemu personalowi teatru hr. Skarbka, wszystkim bez wyjątku artystkom i artystom sceny lwowskiej, członkom chóru i orkiestry, całemu dziennikarstwu, oraz tym, którzy tak gromadnie wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi ś. p. Władysławi, a okazaniem współczuciem przynieśli ulgę w tak ciężkiej żałobie naszej.

Wielka boleść nie znajduje często słów odpowiednich, ale tem silniej odczuwa wdzięczność. Nie znam stosunków, a nie chciałbym nikogo pominać.

Dziękuję wszystkim, jeszcze raz, z głębi serca

Jan Chiciński.

Notatki literacko-artystyczne.

Najnowszy obraz Józefa Chełmońskiego. Przed dwoma tygodniami nadszedł na Wystawę Zachęty sztuk pięknych w Warszawie i natychmiast został sprzedany nowy obraz Chełmońskiego, należący do najznakomitszych dzieł, jakie wydała młodsza sztuka polska. Płótno dużych rozmiarów przedstawia moczary gdzieś nad Narwią lub Bzurą, błota pełne szwaru, sitowia przegladającego się w stojącej wodzie, na którą spuszczą się duży ptak, czapla-bąk, jedyna żyjąca istota na rozległym, spokojnym horyzoncie. Dzień letni, ciepły, oświetlenie łagodne, a na tajemniczym przestworzu, niedostępnym dla stopni ludzkiej, szary ten ptak królem się zdaje. — Obraz swą prawdą i prostotą wielkie robi wrażenie i chyba najwyższą stoi z tych, które Chełmoński w ostatnich latach malował, po porzuceniu swej paryskiej manieri. Jeź-li obrazy, które Chełmoński tego lata w Berlinie wystawił, zyskały mu opinię jednego z pierwszych pejzażystów w Europie, to sądzimy, że nowe to dzieło jeszcze podniesie nazwisko mistrza, „czapla-bąk” bowiem przewyższa wszystkie jego płótna podziwiane w Berlinie.

W Pradze, pod przewodnictwem marszałka ks. Lobkowitza, utworzył się komitet, który się zajmie działem czeskim na wystawie teatralnej w Wiedniu! A u nas?

Mierziński wystąpił kilka razy na scenie warszawskiej.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Targ zbożowy. *)

Dnia 16 listopada 1891.

Lwów, pszenica 11.75 do 12.50, żyto 10 do 10.90, jęczmień 6.58 do 8.—, owies 7.— do 7.50, rzepak 13.— do 13.50, groch 6.25 do 10.—, wyka — do —, lnianka — do —, konieczyna czerwona 45.— do 65.—, biała — do —, szwedzka — do —.

Tarnopol, pszenica 11.50 do 12.—, żyto 10.— do 10.75, jęczmień 6.50 do 7.50, owies 6.80 do 7.25, groch 6.25 do 9.—, wyka — do —, rzepak 13.— do 13.50, lnianka — do —, konieczyna czerwona 40.— do 60.—, biała — do —, szwedzka — do —.

Podwołoczyska, pszenica 11.50 do 12.—, żyto 10 do 10.70, jęczmień 6.40 do 7.50, owies — do —, groch 6.25 do 10.—, wyka — do —, rzepak 13.— do 13.25, lnianka — do —, konieczyna czerwona 43.— do 65.—, biała — do —, szwedzka — do —.

Jarosław, pszenica 11.75 do 12.55, żyto 10.25 do 11.—, jęczmień 6.75 do 8.—, owies 7.— do 7.50, groch 6.50 do 10.—, wyka — do —, rzepak 13.25 do 13.75, lnianka — do —, konieczyna czerwona 45.— do 65.—, biała — do —, szwedzka — do —.

Wszystko za 100 kilo netto bez worka.

Chmiel 55.— do 60.— zł. za 56 kilo loco Lwów, nominalnie.

Okowita gotowa za 10.000 litr. pr. loco Lwów 19.70 do 20.50 zł.

Ceny idą w górę. Usposobienie stałe.

*) Przedruk wzbroniony.

OSTATNIA POCZTA

Najj. Pani, jak telegrafują z Aleksandryi, przybyła tam w najcięższym *incognito*, pod nazwiskiem hrabiny Hohenembs i po krótkim pobycie wyjechała koleją żelazną do Kairu. Ani w Aleksandryi, ani w Kairze nie było oficjalnego przyjęcia. Monarchini wygląda znakomicie.

Giełda sobotnia w Wiedniu była widownią niebywałego od r. 1873 popłochu, pomimo nader pokojowych oświadczeń hr. Kalnoky'ego, złożonych równo cześnie w komisji Delegacji węgierskiej. Już od rana giełda zle się zapowiadała, a to z powodu niedobrych wiadomości o usposobieniu giełdy paryskiej, a nadto znaleźli się prorocy, którzy jakby umyślnie zapowiedzieli, że oświadczenia hr. Kalnoky'ego będą niepokojące. Mimo to do południa ruch na giełdzie acz słaby, był jednak spokojny. Dopiero o godz. 1. w południe, kiedy pojawił się dodatek dziennika *Wiener Tagblatt* z sensacyjną wieścią, o słowach, jakie Najj. Pan miał rzekomo wyrzec do Prezesa Koła

polskiego p. Jaworskiego podczas posłuchania, sytuacja zmieniła się w mgnieniu oka, i giełdę porwała panika, jakiej od czasu słynnego krachu nie bywało. Odegrały się jak pisze *Presse* sceny przerażające, dzikie. Partya, która usiłowała wywołać zniżkę, zostająca pod wodzą jednego często dziś wymienianego spekulanta na wielką skalę wykonała atak na główne walory spekulacyjne, a wykonała z tem większym powodzeniem, iż skutkiem niedobrych wieści z targów zagranicznych giełda wiedeńska znajdowała się właśnie w stadium zniechęcenia i obawy. Nastąpiła tedy niesłychana podaż efektów — popytu nie było żadnego. Kurs spadły nie o centy lub guldery, ale o procenta wartości danych efektów. Tak np. akcje kredytowe, które notowano w piątek 273 50 zł., spadły na 262 zł. Staatsbahny z 270 zł. na 261 50 zł., Alpy z 58.25 zł. na 53 50 zł., Nordbahny z 2765 na 2695 zł. I renty zostały zachwiane. Renta majowa spadła nagle z 91.15 zł. na 88.55 zł. Giełdę południową zamknięto wśród ogólnej paniki, i z tem większą niecierpliwością oczekiwano otwarcia wieczornej. Zamiast o 5 jak zwykle, otwarto ją o 4 popołudniu. Zaraz też rozszła się wieść, że alarmujące pogłoski przedpołudniowe były fałszywe. Kursy poszły nieco w górę, a gdy później nieco repr. domu Rotszyldów ostentacyjnie zaczął skupować renty i akcje kredytowe, ażeby zadokumentować niejako, iż *haute finance* nie widzi wcale ehmur na horyzoncie politycznym, dopiero wtenczas zaczęła się ogólna sytuacja na giełdzie poprawiać, i niejaki popyt stał się widocznym. Polepszenie zaś zupełne objawiło się wtedy, kiedy komisarz rządowy giełdy wiedeńskiej, radca sekcyjny Srbik, pojawił się w sali i odczytał urzędowe zaprzeczenie alarmujących wieści, podane przez *Wiener Abendpost*. Zaprzeczenie to powitano hucznymi oklaskami i spokój nastąpił zupełny. Kursy poprawiły się w stosunku następującym: Akcje kredytowe poszły na 268.50 zł., Staatsbahny na 267.50 zł., Alpy na 55.50 zł., Nordbahny na 27.30 zł., Renta majowa na 89.75 zł. i t. d.

Pol. Corr. donosi, iż w sprawie zawarcia traktatu handlowego między Austro-Węgrami i Włochami nastąpiło już we wszystkich państwach zupełne porozumienie, a obojmi pełnomocnicy zbiorą się dzisiaj na ostatnie posiedzenie, na którym zostanie wygotowany i podpisany końcowy protokół. Rokowania handlowe między Austro Węgrami i Niemcami z jednej strony a Szwajcaryą z drugiej podjęte zostaną w dniach najbliższych.

Wedle depeszy z Moskwy do dzienników wiedeńskich, miano tam odkryć szeroko rozgałęziony spisek polityczny, przyczem aresztowano około 60 osób, między temi wiele ze sfer inteligencji.

Pozycja gabinetu francuskiego znowu się wzmocniła, opozycja zaniechała na razie postawienia interpelacji, charakterystycznym jest głos dziennika *Nord*, oraz jego petersburskiego korespondenta, donoszący, że opozycja radykałów przeciw rządowi, niemile dotyka cara! Słusznie nazwano bar. Mohrenheima namiestnikiem cara we Francyi!

Nowy deputowany miasta Lille, Paweł Lafargue, zięć Karola Marxa, zajął swoje krzesło w Izbie; został on uroczystie wprowadzony przez socjalistów, a jeden z nich wydał okrzyk *Vive Fourmies*, za co Floquet wezwał go do porządku.

Car odpowiedział bardzo serdecznie prezydentowi Carnotowi, dziękując mu w swoim i carowej imieniu za telegram gratulacyjny z powodu 25-letniej rocznicy ślubu.

Barthélemy-St.-Hilaire były francuski minister spraw zewnętrznych, napisał list do dziennika *Globul*, wychodzącego w Bukareszcie, w którym Rossyę nazywa nieprzyjaciółką Rumunii i Słowiańszczyzny i upatruje w niej niebezpieczeństwo dla Zachodu.

W sprawie oskarżenia arcyb. z Aix! ks. Gouthé Souldard zabrał głos człowiek, którego chyba osympaty dla Kościoła nie posadzi nawet p. Clémenceau. *Echo de Paris* podaje rozmowę swego współpracownika z p. Goblet, znanym aż nadto ze swych radykalnych dążeńi byłym ministrem spraw zagranicznych. Otóż p. Goblet oddaje wielkie pochwały ks. arcybiskupowi z Aix i przyznaje, iż należy on do najbardziej umiarkowanych członków episkopatu francuskiego. Że wobec tego, oskarżenie było podwójnym błędem, to naturalne.

Kongres pokoju w Rzymie przyjął na posiedzeniu wieczornem w sobotę wniosek członka Moneta o potrzebie dla celów pokojowych, takiegoż zachowania się prasy, a Hodgson Pratt zapowiedział założenie wielkiego dziennika europejskiego dla celów pokojowych. Na temże posiedzeniu odebrał kongres memoriał w sprawie Polski.

Króla Humberta, który przybył do Palermo na otwarcie wystawy, powitano z zapalem. Zaszedł przytem niemiły wypadek usiłowanej, lecz stłumionej demonstracji przeciw Rudiniemu, którego jednak ogół ludności powitał okrzykiem: Niech żyje mowca Medyolanu! Zajście przypisują niechęci a nawet inicyatywie Crispiego.

Opinione pisze: Wystawa w Palermo udowodni świetnie, że Włochy mimo niepomysłnych obecnych stosunków, rozwijają się pod każdym względem i to zdoła rozbroić wszystkie tendencyjne oskarżenia Włoch, podnoszone przez nieprzyjaciół.

Do *Polit. Corresp.* donoszą z Rzymu, że zaraz po otwarciu Izby, to jest 25 listopada, przedstawi gabinet Izbie deputowanych wszystkie przedłożenia budżetowe, tudzież projekta ustaw do przywrócenia równowagi w budżecie państwa.

Z Brukseli donoszą: Wywód finansowy ministra Beernaerta stwierdza, że nadwyżki z lat 1884 do 1891 zostały zupełnie wyczerpane, a przyczyną te o są przyzwolone gminom dodatki, tudzież redukcja podatków, przedsięwzięta w interesie wars w pracujących. Znaczne powiększenie kosztów przypada szczególnie na budżet kolei żelaznych. Dług publiczny nie mógł być pomniejszony, ponieważ i zyski niektóre z operacji finansowych zostały także wyczerpane, w części na zaliczki dla państwa Kongo. Budżet ministerstwa wojny wzrósł od r. 1884 o sumę 2 milionów.

Książę Walii obchodził 50-tą rocznicę swoich urodzin w domu wiejskim w Sandringham, którego pożar świeży zniszczył tylko górne piętro. Przyjęcie było czysto rodzinne. Obsypano solenizanta podarkami, a między innymi dyrektorowie teatrów londyńskich, wywdzięczając się za protekcję sztuki dramatycznej, złożyli mu w darze złotą, wysadzaną brylantami cygarnicę, wartości tysiąca funtów szterlingów. W Londynie wiele ulic było iluminowanych.

Przy wyborze uzupełniającym w South-Multon został wybrany gladstonista Lambert, przeciw unioniście Buller. Widocznie stronnictwo Gladstona zyskuje na wpływie, co było wróżbą dla gabinetu przy ogólnych wyborach.

Następcą p. Balfour na ważnej posadzie sekretarza stanu dla Irlandyi, został, jak wiadomo, p. Jackson.

Urodził się on w r. 1840, jest sędzią pokoju w hrabstwie Yorkshire i dyrektorem północnej kolei żelaznej. Jako deputowany z Leeds zasiadał w Izbie gmin od r. 1880. W r. 1886 zajął stanowisko sekretarza w ministerstwie skarbu i zyskał na niem opinie bardzo zdolnego urzędnika.

Człowiek to bogaty, posiada wielki majątek ziemski, oraz odziedziczony po ojcu i doskonale popłacający zakład garbarski.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Budapeszt, 16 listopada. Prymas ks. Vaszary, oraz arcybiskup ks. Csaszka złożyli dziś przysięgę w ręce Najj. Pana, w obecności ministra wyznań Csaky'ego.

Minister sprawiedliwości Szilagyi złożył w ręce Najj. Pana przysięgę jako tajny radca, poczem przyjęty został przez Monarchę na osobnej audyencyi.

Budapeszt, 16 listopada. Najj. Pan dziś wieczór odjeżdża do Wiednia.

Wiedeń, 16 listopada. Wydany dziś rano biuletyn o stanie zdrowia Najd. Arcyksiężniczki Małgorzaty Zofii opiewa: Gorączka obniżyła się nad ranem do 37.6 stopni. Przepadłości żołądkowe mniej ostre. Obrzęknięcie śledziony powoli ustępuje. Ogólny stan Dostojnej pacjentki zadowalający.

Wiedeń, 16 listopada. Przy końcu wczorajszego posiedzenia Koła polskiego, podał Prezes Jaworski do wiadomości, że komisya parlamentarna Koła polskiego natychmiast po wyjściu

sobotniego wieczornego wydania *Wiener Tagblattu* polecił spowodować sprostowanie podanej przez ten dziennik wiadomości o przebiegu audyencyi Prezesa Koła u Najj. Pana. Ze względu na zawartą we wczorajszym porannym *Tagblacie* uwagę, że redakcyja opierała się na doniesieniu, ze strony najpoważniejszej, i że byłaby gotową do bliższego określenia tego źródła, z którego ową fałszywą wiadomość zaczerpnęła, oświadczył Prezes Koła, iż, ponieważ jego obowiązkiem jest przede wszystkim bronić honoru Koła, on tę uwagę *Wiener Tagblattu* bierze do wiadomości, i uważa za swój obowiązek sprawę tę śledzić *usque ad finem*. Koło przyjęło to oświadczenie Prezesa zatwierdzając i jednomyślnie do wiadomości.

Wiedeń, 16 listopada. Komisya spraw zewnętrznych Delegacyi węgierskiej przyjęła bez zmiany budżet Ministerstwa spraw zagranicznych, wraz z kredytami dodatkowymi, i zatwierdziła przedłużenie pełnomocnictwa do użycia jednego uchwalonego już kredytu. W ciągu rozprawy, na uwagę Emericha, że chciałby, ażeby więcej Węgrów zatrudniano w dziale Ministerstwa spraw zagranicznych, mianowicie na wyższych posadach, oświadczył hr. Kalnoky, że starał się dotychczas zawsze, ażeby, o ile można, Węgrów zatrudniano w Ministerstwie spraw zagranicznych, ponieważ sam życzy sobie, ażeby zatrudniano ich jak najwięcej. Wykaz liebzbwoy Węgrów zatrudnionych w Ministerstwie spraw zagranicznych, którego sobie Emerich życzy, przedłoży hr. Kalnoky na najbliższej sesyi. Komisya uchwaliła przyjmując te oświadczenia do sprawozdania. Hr. Kalnoky przedłożył dokładne statystyczne daty o wywozie z Austro-Węgier do Saloniki, z których widać, że Austro-Węgry w r. 1890 tylko o mało co po za Anglią pozostawały, że posiadają największy eksport w tej stronie, i że mają pomyślne nadal widoki. Byłoby do życzenia ażeby stan handlowy uprawiał interesa swoje na tem polu z większą energią, i ażeby wyzyskał teren, który stoi dla niego otworem.

W piątek nastąpi autoryzacya sprawozdania.

Wiedeń, 16 listopada. Na dziś zapowiedziano posiedzenie Izby giełdowej, w celu wyjaśnienia wypadków na sobotniej giełdzie południowej.

Wiedeń, 16 listopada. Dziś w południe rozpoczęła obrady komisya budżetowa Delegacyi austriackiej nad żądaniem Ministerstwa spraw zagranicznych. Del. Chlumecky wniósł interpelacyę co do ogólnego położenia politycznego i rokowań handlowo-politycznych; del. Suess co do stosunku z Rumunią.

P. Minister spraw zagranicznych, hr. Kalnoky złożył tu swoje *exposé*, powołując się na sobotnie wywody swoje w komisyi Delegacyi węgierskiej.

Wiedeń, 16 listopada. Komisya Delegacyi węgierskiej dla spraw wojskowych, pod przewodnictwem Ludwika Tiszy, rozpoczęła o godzinie 10 rano swe obrady w obecności Ministra wojny, gen. Bauera, Ministra skarbu Kallaya, węg. Ministra obrony krajowej Fejervary'ego, oraz Ministrów Szoegyeny'ego i Weckerlego.

Wiedeń, 16 listopada. Jak donosi *Montagsrevue*, redakcyja *Wr. Tagblattu*, w dodatku, który wyjdzie dziś po południu, oświadczy, iż sama żąda śledztwa sądowego przeciwko sobie, a to według paragrafu 308 ustawy karnej: o rozszerzaniu fałszywych pogłosek.

Wiedeń, 16 listopada. Wczoraj odbył się u kardynała, ks. Gruschy obiad, w którym wzięli udział wszyscy książęta kościoła, bawiący w Wiedniu z okazji konferencyi biskupów.

Praga, 16 listopada. Staroczescy mężowie zaufania uchwalili zwołać zgromadzenie wszystkich deputowanych swego stronnictwa na dzień 29 b. m.

Praga, 16 listopada. Na zamku Smecna umarł wczoraj hr Ryszard Clam-Martinitz.

(Urodzony r. 1832, emerytowany o. k. pułkownik kirasyerów, w r. 1861 adjutant przyboczny Najj. Pana, były deputowany do Rady państwa i pierwszy wiceprezydent Izby deput. (1883), oraz poseł na Sejm w Pradze; od r. 1889 dożywtelnik członek Izby panów. *Prz. Red.*)

Petersburg, 16 listopada. *Journal de St. Pétersbourg* zaprzecza stanowczo rzekomej rozmowie Giersa z korespondentem *New-York-Heralda*.

Petersburg, 16 listopada. Ukaz carski rozszerza zakaz wywozu produktów krajowych, obowiązujący już w całej zresztą Rosyji, także na Finlandyę.

Bukareszt, 16 listopada. Nowomianowany minister: handlu Vericeanu i minister sprawiedliwości Blarenberg, zostali wczoraj zaprzysiężeni.

Palermo, 16 listopada. Wystawa narodowa, w obecności rodziny królewskiej, prezydenta senatu i Izby, władz deputacyj i niezmiernej rzeszy ludzi, została otwarta Rodzinę królewską witano wszędzie z zapalem.

Berlin, 16 listopada. Ambasador austro-węgierski przy dworze petersburskim, hr. Wolkenstein, z małżonką, udał się, zaproszony przez cesarza i cesarżowę, na obiad do Poczdamu.

Medyolan, 16 listopada. Meeting w teatrze Canobiana, zebrany przeciw ustawie gwarancyjnej, na który zgromadzili się przewodcy radykałów, socjalistów i anarchistów, został przez władzę policyjną rozwiązany, ponieważ przewodniczący chciał odczytać obrażające Papiestwo a z duchem zgromadzenia jednoczące się oświadczenie, przysłane przez stowarzyszenie z gminy Sanctapiano.

Paryż, 16 listopada. Dom Pedro oświadczył kilku osobistościom kolonii brazylijskiej, że jest gotów, jeśli naród obecności jego sobie życzy, powrócić do Brazylii, ażeby w podsztych swoich latach wyświadczyć usługę ojczyźnie i zapewnić jej jedność, wielkość i nietykalność całości.

Londyn, 16 listopada. W tutejszych kołach giełdowych pojawiła się ponownie pogłoska, że Rosyja zaciągnie wkrótce nową 5-procentową pożyczkę.

Lens, 16 listopada. Delegaci okręgu kopalni węgla w Pas de Calais postanowili 48 głosami przeciw 47 przystąpić do ogólnego bezrobocia. Wieść o tem wpłynęła niepomysłnie na handel, wywołując przesilenia.

Konstantynopol, 16 listopada. Sułtan przyjmował wczoraj ambasadora rosyjskiego Nelidowa, który przyszedł pożegnać się przed wyjazdem do Krymu dla powitania tam cara; następnie przyjął sułtan składającego hołd, nowego patriarchy ekumenicznego Neofitosa. Z końcem najbliższego tygodnia wyszle sułtan prawdopodobnie osobne poselstwo do Liwadyi, zapewne Szakirabaszę, albo Fuada baszę, z jednym z dygnitarzy dworu i kilku oficerami.

Ateny, 16 listopada. *Agence du Midi* ogłasza telegram z Kopenhagi, z pogłoskami o zamachu na króla Jerzego, o czem tu nie wiedzą. Będzie to więc prawdopodobnie jakieś nieporozumienie.

Telegrafowany kurs wiedeński

Wiedeń, 14 listopada 1891 r., godz. 1 minut 40. Alp. Towarz. górnicze 56.75, Węgierskie akcje kredytowe 309.—, Akcje anglo-austriackie 144.50, Akcje banku Union 214.—, Akcje kolei Karola Ludwika 202.—, Akcje kolei północnej 274.—, Akcje kolei południowej 78.25, Losy tureckie 25.—, Akcje kolei państwowej 267.75, Akcje kolei Alfeld. —.—,

Akcyje kolei Lwowsko-Czernowieckiej 232.—, Akcyje kolei węg. północno-wschodniej 195.—, Wiedeńskie losy komunalne 150.50, Akcyje tytoniowe 148.—, Galicyjskie obligacye indemnizacyjne 104.75, Losy regulacyi Cisy —.—, Akcyje kolei Rudolfa —.—, Akcyje kolei Albrechta —.—, Akcyje kolei Elbetal 203.—, Akcyje banku dla krajów koronnych 183.50, 4-prc. węgierska renta złota 102.35, Akcyje banku związkowego 101.75, Akcyje banku obrotowego —.—, Rubel papierowy 1.13.65, Węgierskie losy —.—, Marka niemiecka —.—, Kolej Karola Ludwika —.—, węgierska renta papierowa 100.—, Usposobienie mdłe.

Wiedeń, 14 listopada 1891 r. godz. 6 minut —. Akcyje kredytowe 268.50, Anglo-austriackie —.— Akcyje banku dla krajów koronnych 184.—, Akcyje kolei Karola Ludwika —.—, Południowa —.—, Renta papierowa 89.80, Galicyjskie listy zastawne 5-procentowe 100.50, Galicyjskie obligacye indemnizacyjne — prc. —.—, Galicyjski bank rustykalny —.—, Losy z roku 1883 —.—, Napoleondor —.—, Rubel papierowy —.—, za 100 marek 58.01. Usposobienie —.—

Wiedeń, 16 listopada 1891. godzina 10 minut 35. Akcyje kredytowe 267.75, Akcyje kolei państwowej 268.—, Akcyje tytoniowe 148.—, „austriackie 145.50, Unionbank 213.50, Kolej Karola Ludwika —.—, Południowa 78.75, Renta papierowa —.—, 5-prc. galic. hipoteczne obligacye Banku krajów koronnych —.—, lista zastawna —.—, galic. obligacye indemnizacyjne — do —.— 4¹/₂ prc. listy zastawne banku krajowego 98.50 4¹/₂-prc. pożyczka krajowa z roku 1883 97.65, Napoleondor —.—, Rubel papierowy —.— 4-prc. węgierska renta złota —.— za 100 marek 58.07. Usposobienie wyczekujące.

Telegramy zbożowe z dnia 14 listopada 1891 r. Wiedeń: Pszenica za 100 kilogramów — do —.— zł., żyto — do —.— zł., jęczmień — do —.— zł., kukurudza — do —.— zł., owies — do —.— zł., okowita per 10.000 litr procent 23.— do 23.50 zł. Szczecin: Pszenica — do —.— zł. rzepak — do —.— zł., spirytus — do —.— zł., kukurudza — do —.— zł. Kolonia — do —.— zł., rzepak — do —.— zł. za 100 kilogramów jesień. **Budapeszt:** Pszenica na zimę 21.46 do 21.48 zł. **Berlin:** Pszenica (na paźdz.-listop.) 234.50 do —.— zł., żyto — do —.— zł., spirytus 54.— zł., rzepakowy olej — do —.— zł. **Paryż:** mąka na miesiąc bieżący fr. —.— olej rzepakowy — do —.— fr., spirytus — do —.— fr.

Odpowiedzialny Redaktor Adam Kreschawiecki

Pociągi kolejowe

(podług zegaru lwowskiego).

Przychodzą do Lwowa:

Z Krakowa: o godz. 8 min. 50 rano pociąg osobowy; — o godz. 4 min. 3 po południu pociąg pospieszny; — o godz. 7 m. 15 wieczór pociąg mieszany; — o g. 9 m. 28 wieczór pociąg osobowy. Z Podwoleczysk na dworzec główny lwowski o godz. 3 min. 15 w nocy pociąg mieszany; — o godz. 2 m. 20 po południu pociąg pospieszny; — o godz. 7 m. 30 wieczór pociąg osobowy. Z Podwoleczysk na dworzec Podzamcze o godz. 2 m. 38 w nocy pociąg mieszany; — o godz. 2 m. 8 po południu pociąg pospieszny; — o godz. 7 m. 1 wieczór pociąg osobowy.

Odechodzą ze Lwowa:

Do Krakowa o godz. 4 m. 20 rano pociąg osobowy; — o godz. 7 m. 20 rano pociąg osobowy; — o godz. 2 m. 28 po południu pociąg pospieszny; — o g. 8 m. m. 30 wieczór pociąg osobowy.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi za czwarte ćwierćrocze, w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; za miesiąc listopad: w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct. Z *Przewodnikiem* za czwarte ćwierćrocze w miejscu 3 zł. 75 ct., pocztą 4 zł. 75 ct.; za miesiąc listopad w miejscu 1 zł. 30 ct., pocztą 1 zł. 65 ct. Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1 lub 16 każdego miesiąca.

di Venezia" vom 21 September 1891 nach §. 58 c. St. G. verboten.

Das f. f. Landes- als Preßgericht in Triest hat mit dem Erkenntnis vom 3 October 1891, Z. 1181, die Weiterverbreitung der Nr. 207 der in Neapel erscheinenden Zeitschrift: „La Liberta cattolica“ vom 14—15 September 1891 nach §. 63 St. G. verboten.

Das f. f. Landes- als Preßgericht in Triest hat mit dem Erkenntnis vom 3 October 1891, Z. 1199, die Weiterverbreitung der Nummer 251 der in Venedig erscheinenden Zeitschrift: „L'Adriatico“ vom 11 September 1891 nach §. 64 St. G. verboten.

Das f. f. Kreis- als Preßgericht in Rutenberg hat mit dem Erkenntnis vom 16 October 1891, Z. 7829/7830, die Weiterverbreitung der Nummer 10968 der in New-York erscheinenden Zeitschrift: „The World“ vom 31 August 1891 nach §§ 63 und 64 St. G. verboten.

Licytacje.

L. 4603. (7295 1—3)
W dniach 21 grudnia 1891 i 25 stycznia 1892 każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie się celem ściągnięcia wierzytelności Powiatowej kasy oszczędności w Krakowie w kwocie 789 zł. 73 ct. zpn. publiczna licytacja połowy realności Wiktorji Hausrowej lwh. 98 w Regulicach.
Cena wywołania 789 zł.
Wadyum 115 zł.
Wyciąg hipoteczny i warunki w registraturze do przejrzenia.
C. k. Sąd powiatowy.
Krzeszowice, 19 października 1891.

L. 9570. (7559 2—3)
W tut. Sądzie odbędzie się o godzinie 10 rano w dniu 26 listopada 1891 powyżej ceny szacunkowej, zaś dnia 14 stycznia 1892 nawet poniżej takiej, licytacja realności według wyk. hip. l. 476 ks. gr. gm. Jagielnica, Wojciecha i Michała Rudyków własnej

L. 42130 (7526 2—3)
Odnosnie do ogłoszenia wys. c. k. kraj. Dyrekcji sk. z 14 września 1891 l. 67357 podaje się do publicznej wiadomości, iż pod warunkami zawartymi w odwołanem ogłoszeniu odbędzie się przy c. k. pow. Dyrekcji skarbu w Krakowie na dniu 27 listopada 1891 po raz drugi konkurencyjnie na wydzierżawienie prawa poboru myta na niżej oznaczonych stacjach mytniczych a to na czas od 1 stycznia do końca grudnia 1891 przez wniesienie pisemnych ofert lub przez ustne nadanie wniesione do komisji licytacyjnej.
Oferty pisemne na wszystkie stacje wniesione być mają najpóźniej w dniu 26 listopada 1891 do 2 godziny popołudniu na ręce naczelnika c. k. pow. Dyrekcya skarbu przyczem się nadmieniam, że jako wadyum złożoną być ma szóstą część ceny fiskalnej.

L. porządkowa	Nazwa stacji mytniczej	Rodzaj myta	Cena wywołania ztr.	Licytacja ustna odbędzie się dnia
1	Andrychów	drogowe	2332	27 listopada 1891
2	Borek	dto	6120	
3	Brzeszcze	dto	191	
4	Brzeźnica	dto	240	
5	Gdów	dto	1473	
6	Kobiernica	mostowe	1856	
7	Komorowice	drogowe i mostowe	1255	
8	Lipnik	drogowe	2615	
9	Łęk	dto	1560	
10	Mikuszowice	drogowe i mostowe	3303	
11	Skawina	dto	1306	
12	Wadowice	dto	3260	
13	Zwardoń	dto	36	

Bliższych warunków można zasięgnąć u wszystkich c. k. Nadzorów straży skarbu. i w registraturze c. k. pow. Dyrekcji skarbu.

C. k. pow. Dyrekcya skarbu.

Kraków, dnia 6 listopada 1891.

na rzecz c. k. Uprz. galic. Zakładu kredytowego włośc. w likwidacji we Lwowie pto 7 rat po 32 zł. 50 ct. zpn.
Cena wywołania 1000 zł.
Wadyum 400 zł. aw.
Resztę warunków, akt oszacowania i wyciąg tabularny można przejrzeć w tus. registraturze.
Dla nieznanym wierzycieli hipotecznych ustanawia się kuratorem dra Diamanda z Czortkowa.
C. k. Sąd powiatowy.
Czortków, 30 września 1891.

L. 4951. (7479 2—3)
W Sokołowskim Sądzie powiatowym celem zaspokojenia wierzytelności Szmelki Liebermanna w kwocie 37 zł. 85 ct. zpn. odbędzie się sprzedaż posiadłości lwh. 1152 gm. kat. Sokołów objętej dłużnika Pawła Koziarza własnej w dwóch terminach dnia 16 grudnia 1891 i 28 stycznia 1892 każdym razem o godzinie 10 rano.
Cena szacunkowa i wywołania 365 zł. austr. wal.
Wadyum 36 zł. 50 ct.
Resztę warunków w Sądzie można przejrzeć.
C. k. Sąd powiatowy.
Sokołów, 20 sierpnia 1891.

L. 11127. (7348 2—3)
C. k. Sąd powiatowy w Rohatynie ogłasza, że przeprowadzi w swem zabudowaniu przymusową publiczną sprzedaż realności lk. 119 w Rohatynie wedle wyk. hip. Nr. 648 teje gminy dłużnika Teodora Soroniewicza własnej, na zaspokojenie wierzytelności Ogólnego rolniczo-kredytowego Zakładu dla Galicji i Bukowiny w kwocie 354 zł. 40 ct. zpn. dnia 16 grudnia 1891 i dnia 21 stycznia 1892 o godzinie 10 rano na pierwszym terminie za lub wyżej ceny szacunkowej 500 zł., na drugim zaś i poniżej takiej.
Wadyum 50 zł.
Resztę warunków, wyciąg hipoteczny, akt ocenienia można przejrzeć w tutejszym Sądzie.
Kuratorem niewiadomych wierzycieli ustanowiony Karzimirz Abgarowicz z Rohatyna.
C. k. Sąd powiatowy.
Rohatyn, 12 września 1891.

L. 4814. (6564 3—3)
W c. k. Sądzie powiatowym w Radomyślu odbędzie się celem zaspokojenia wierzytelności kasy oszczędności miasta Tarnowa w kwocie 243 zł. 57 ct. wa. z pn. w dniu 15 grudnia 1891 i 18 stycznia 1892 zawsze o godzinie 10 rano egzekucyjna sprzedaż realności l. w. k. 9. gm. Zdziarec objętej Jana Barana własnej.
Cena wywołania wynosi 1.320 zł. wal. austr.
Wadyum 132 zł.
Warunki licytacyjne przejrzeć można w registraturze sądowej.
Kuratorem niewiadomych wierzycieli hipotecznych jest c. k. notaryusz Władysław Krasiecki.
C. k. Sąd powiatowy.
Radomyśl, 18 września 1891.

L. 4961. (7373 3—3)
W dniach 14. grudnia 1891 i dnia 14 stycznia 1892 o godzinie 10 przed południem przeprowadzoną zostanie przymusowa sprzedaż połowy realności l. wykazu hip. 249 księgi gruntowej gminy Radomyśl objętej.
Cena szacunkowa wynosi 400 zł. wal. austr.
Wadyum 40 zł.
Akt oszacowania i warunki licytacyjne przeglądać można w tut. registraturze sądowej.
C. k. Sąd powiatowy.
Radomyśl, 23 sierpnia 1891.

L. 4534. (6622 3—3)
Dnia 15 grudnia 1891 o godzinie 10 przed południem, odbędzie się w tutejszym Sądzie przymusowa publiczna relicytacja ciała tabularnego, wykazem hip. 551 ks. gr. gm. kat. Niżankowice objętego Józefa Trusza własnego, w celu przymusowego ściągnięcia na rzecz gr. kat. cerkwi w Niżankowicach i fundacyi mszalnej śp. Maryi Szelety przy teje gr. kat. cerkwi w kwocie 100 zł.
Cena wywołania 108 zł.
Wadyum 10 zł. 80 ct.
Na tym terminie zostanie to ciało tabularne także niżej ceny wywołania sprzedane.
C. k. Sąd powiatowy.
Niżankowice, 20 września 1891.

L. 4637. (7235 3—3)
Dnia 15 grudnia 1891 o godzinie 10 przed południem, odbędzie się w tutejszym Sądzie przymusowa publiczna relicytacja realności w Paćkowicach położonej, wyk. hip. 2 objętej Julii Janko własnej, w celu przymusowego ściągnięcia wierzytelności c. k. uprz. galic. Zakładu kredytowego włościańskiego w likwidacji w kwocie 216 zł. 84 ct.
Cena wywołania 450 zł.
Wadyum 45 zł.
Na tym terminie zostanie realność ta także niżej ceny wywołania sprzedana.
C. k. Sąd powiatowy.
Niżankowice, 21 września 1891.

L. 11761. (7537 3—3)
C. k. Sąd obwodowy w Tarnopolu podaje do wiadomości, że w celu ściągnięcia sumy 160 zł. w. a. zpn. na rzecz Dawida Sassa odbędzie się 16 listopada 1891 i 17 grudnia 1891 zawsze o godzinie 10 przed południem w biurze Nr. 6 egzekucyjna sprzedaż sklepu pod l. sp. 12 i 1/4 części sklepu pod l. sp. 31 w Tarnopolu położonych do masy spadkowej po Freudzie Sygall należących.
Cena wywołania, poniżej której realność ta na pierwszym terminie sprzedana nie będzie, wynosi 1.873 zł. 80 ct. austr. wal.
Wadyum 187 zł.
Bliższe warunki przejrzeć można w registraturze Sądu.
Dla wierzycieli, którzyby po wystawieniu wyciągu tabularnego tj. po dniu 20 a względnie 26 grudnia 1890 prawa zastawu uzyskali, lub którymby uchwała niniejsza względem pozwolenia licytacji z jakiegokolwiek powodu doręczoną być nie mogła, ustanawia się na ich koszt i niebezpieczeństwo kuratora ad actum p. adw. dra Kwiatkowskiego a p. adw. dra Łuczakowskiego zastępcą tegoż.
C. k. Sąd obwodowy.
Tarnopol, 12 września 1891.

L. 35022. (7548 3—3)
Celem oddania w przedsiębiorstwo budowli wodnych nadwyciecznych i zachowawczych na Sanie w przemyskim okręgu budowniczym od Przemyśla do granicy okręgu budowniczego Niskiego na sześciolatni przeciąg czasu od roku 1892 do 1897 włącznie, odbędzie się w c. k. Starostwie przemyskiem dnia 1 grudnia b. r. o godzinie 12 w południe publiczna licytacja za pomocą pisemnych ofert.
Rzeczona przestrzeń rzeki dzieli się na dwie sekye:

1) od Przemyśla do mostu krajowego w Jarosławiu,

2) od mostu krajowego w Jarosławiu do granicy okręgu budowniczego Niskiego pod Ruchowem.

Oferty ściśle według przepisane go wzoru składać można tylko na każdą sekyę oddzielnie.

Warunki budowy i ceny jednostkowe można przejrzeć w c. k. Starostwie w Przemyślu, gdzie jest także wzór na oferty i gdzie mają być do powyżej oznaczonego dnia i godziny wniesione oferty zaopatrzone w wadyum dwóch tysięcy pięćset (2.500) zł. dla każdej sekyi.

Oferty obejmujące obie sekye razem, albo oddane po terminie lub w innym urzędzie, niezaopatrzone we wadyum, nareszcie nie sporządzone ściśle w sposób przepisany albo też zaopatrzone jakimikolwiek dopiskami nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiesnictwa.

Lwów dnia 7 listopada 1891.

Wzór oferty.

Oferta

moją której ja niżej podpisany obowiązuję się w przeciągu lat 1892, 1893, 1894, 1895, 1896 i 1897 wykonywać wszelkie budowle wodne tak nowe regulacyjne jakoteż i zachowawcze na rzece Sanie w okręgu budowniczym przemyskim w sekyi

za opustem (liczbami i słowami) procentów od cen fiskalnych.

Warunki znam dokładnie i poddaję się tymże bez jakichkolwiek zastrzeżeń

Jako wadyum składam

W Przemyślu, 1 grudnia 1891.

N. N.

(L. S.) oferent.

L. 4792. (6813 3—3)
Von Seiten des kk. Bezirksgerichtes in Zborów wird hiemit bekannt gegeben, dass zur Hereinbringung der Forderung der Taube Klein respective der liegenden Nachlassmasse nach Taube Klein, für welche Elias Klauber zum Kurator bestellt worden ist, im Betrage von 63 fl. sNG. Die exekutive öffentliche Feilbiethung der laut Grundbuchseinlage Zl. 935 der Katastralgemeinde Pomorzany den Schuldnern Nuchim Zimet und Itte Zimet eigentümlich gehörigen sub Nr. 74 in Pomorzany gelegenen Realität am 16 Dezember 1891 und am 19 Jänner 1892 jedesmal um 10 Uhr VM. im hg. Gerichtsgebäude mit dem stattfinden wird, dass bei dem ersten Termine diese Realität nur über oder um den Schätzungswerth und zugleich Ausrufungspreis von 120 fl., beim zweiten Termine aber auch unter dem Schätzungswerthe veräußert werden wird.

Vadium beträgt 10 Proc. des Ausrufungspreises.

Der Tabularextrakt, das Schätzungsprotokoll und die näheren Bedingungen können in der hg. Registratur eingesehen werden.

K. k. Bezirksgericht.

Zborów, am 20 Juni 1890.

L. 5557. (7126 3—3)
Sąd Strzyżowski zawiadamia, że celem zniesienia współwłasności realności pod lk. 9. w Strzyżowie wbl. 107 gminy Strzyżów, Ksawerog i Piotra Nawrockich po połowie własnej odbędzie się sprzedaż teje realności przez licytację publiczną w Sądzie tutejszym w dwóch terminach 15 grudnia 1891 i 19 stycznia 1892 każdym razem o godzinie 10 rano.

Cena wywołania 1000 zł., poniżej której w terminie pierwszym realność sprzedana nie będzie.

W drugim terminie nastąpi sprzedaż za jakąkolwiek najwyżej ofiarowaną cenę.

Resztę warunków, wyciąg hipoteczny i akt szacunkowy przejrzeć można w registraturze Sądu tutejszego.

Kuratorem ustanowiono Zygmunta Holcera tutejszego notaryusza.

C. k. Sąd powiatowy.

Strzyżów, 22 sierpnia 1891.

L. 2928. (7267 2—3)
W tutejszym Sądzie odbędzie się o godzinie 10 rano w dniu 17 grudnia 1891 powyżej ceny szacunkowej, zaś dnia 28 stycznia 1892, nawet poniżej takiej licytacja prawa posiadania do realności pod lk. 58 w Lutowiskach położonej, obecnie przez Mendla Güttermana wykonywanego celem zaspokojenia należności Ela Randa w ilości 806 zł. 31 ct. zpn.

Cena wywołania 2936 zł.

Wadyum 294 zł.

Resztę warunków, akt opisania i oszacowania można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Dla nieznanym wierzycieli ustanawia się kuratora w osobie p. Edwarda Frippla ck. pocztmistrza w Lutowiskach.

C. k. Sąd powiatowy.

Lutowiska, 9 lipca 1891.

L. 3420. (7125 3—3)
Sąd Strzyżowski zawiadamia, że na zaspokojenie wierzytelności Katarzyny Zduń 21 zł. 45 ct. zpn. dozwoloną została sprzedaż egzekucyjna realności pod lk. 200 w Strzyżowie whl. 72 gminy Strzyżów Marku sa Goldberga własnej

Sprzedaz odbędzie się przez licytację publiczną w Sądzie tutejszym w dwóch terminach 15 grudnia 1891 i 19 stycznia 1892 każdym razem o godzinie 10 rano.

Cena wywołania 700 zł. poniżej której w terminie pierwszym realność sprzedaną nie będzie.

W drugim terminie nastąpi sprzedaż za jakąkolwiek najwyższą ofiarowaną cenę.

Wadium 70 zł.
Resztę warunków, wyciąg hipoteczny i akt szacunkowy przejrzyć można w registraturze Sądu tutejszego.

C. k. Sąd powiatowy.
Strzyżów, 20 sierpnia 1891.

L. 5605 (7608 1—3)
W dniach 19 listopada i 23 grudnia 1891 o 10 godzinie rano przymusowo sprzedaną będzie połowa realności lwh. 129 ks. grunt. gminy Żołynia objętej Bonifacego Decowskiego własna na zaspokojenie wierzytelności Mojżesza Wilkenfelda w kwocie 121 zł. 60 ct.

Cena szacunkowa wynosi 155 zł.

Wadium 76 zł.
Akt oszacowania, wypis hipoteczny i warunki licytacyjne można przegladnąć w registraturze.

Kuratorem dla nieobjętych mas spadkowych po Marcei Decowskiej, Jędrzeju Dziurzyńskim i Magdalenie Dziurzyńskiej i innych niewiadomych wierzycieli jest. p. Bolesław Dzieciołowski kandydat notaryalny w Łańcucie.

C. k. Sąd powiatowy.
Łańcut, dnia 10 października 1891.

L. 5558. (7584 1—3)
W dniach 19 listopada i 23 grudnia 1891. o 10 godzinie rano przymusowo sprzedaną będzie 1/4 część realności lwh. 33 ks. gr. gm. Łańcut objęta Franciszka Szląpy własna na zaspokojenie wierzytelności nieletnich spadkobierców Leiby Rozmarina w kwocie 103 zł. 4 ct. zpn.

Cena szacunkowa 200 zł.

Wadium 20 zł.
Akt oszacowania, wpis hipoteczny i warunki licytacyjne można przejrzyć w tus. registraturze.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli jest p. Bolesław Dzieciołowski kandydat notaryalny w Łańcucie.

C. k. Sąd powiatowy.
Łańcut, 7 października 1891.

L. 12853. (7347 2—3)
C. k. Sąd powiatowy w Rohatynie ogłasza, że przeprowadzi w swem zabudowaniu przymusową publiczną sprzedaż realności wedle wyk. hip. Nr. 507 i 508 gm. kat. Rohatyna dłużników Anny i Iwana Ognistych własnej, na zaspokojenie wierzytelności ogólnego rolniczko-kredytowego zakładu dla Galicji i Bukowiny w kwocie 124 zł. 96 ct. zpn. dnia 16 grudnia 1891 i dnia 20 stycznia 1892 o godzinie 10 rano na pierwszym terminie za lub wyżej ceny szacunkowej 300 zł. w. a., na drugim zaś i poniżej takiej.

Wadium 30 zł.
Resztę warunków, wyciąg hipoteczny, akt ocenienia można przejrzyć w tutejszym Sądzie.

Kuratorem nieznanym wierzycieli ustanowiony adwokat dr. Mańkowski w Rohatynie.

C. k. Sąd powiatowy.
Rohatyn, 8 października 1891.

L. 5497. (7074 2—3)
W sprawie c. k. uprz. gal. Zakładu kredyt. włośc. w likwidacji przeciw Janowi Cymbaliście, celem ściągnięcia zaległych 5 rat pożyczkowych po 12 zł. odbędzie się w tut. Sądzie egzekucyjna sprzedaż w drodze licytacji realności dłużnika Jacka Cymbalisty wyk. hip. l. 47 gm. kat. Czarnuszowice objętej.

W tym celu wyznacza się dwa terminy na dzień 16 grudnia 1891 i na dzień 22 stycznia 1892 każdym razem o godzinie 10 rano.

Wadium wynosi 25 zł.
Cenę wywołania stanowi kwota 500 zł. aw.

Bliższe warunki i wyciąg hipoteczny można przegladnąć w tut. Sądzie.

Dla niewiadomych wierzycieli ustanowiono kuratora w osobie Hnata Szerebety.

C. k. Sąd powiatowy.
Wianiki, 5 września 1891.

L. 12876. (7543 3—3)
Sokalski c. k. Sąd powiatowy ogłasza niniejszem rozpisana na dzień 16 grudnia 1891 zawsze o 10 godzinie rano w gmachu

sądowym odbyć się mającą przymusową publiczną sprzedaż majątności objętej whl. 1170 i 1864 gm. kat. Sokal dłużnika dra Leona Zarzyckiego własnej, celem zaspokojenia pretensji Ludwika Zarzyckiej w ilości 200 i 200 zł.

Cena wywołania sprzedać się mających majątności jest kwota 503 zł.

Wadium 463 zł. 75 ct.

Wyciąg tabularny, akt oszacowania i resztę warunków licytacyjnych przejrzyć można w registraturze tutejszego Sądu.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli mianowany p. adwokat dr. Wejda w Sokalu.

C. k. Sąd powiatowy.
Sokal, 2 października 1891.

Upadłości.

L. 16130 (7538 3—3)
C. k. Sąd obwodowy w Tarnopolu zezwolił na otwarcie konkursu do majątku masy spadkowej Samuela Leidmana handlarza skór w Kopyczyńcach a mianowicie na majątek ruchomy, gdziekolwiek by się takowy znajdował, a na majątek nieruchomy tyle, o ile takowy położony jest w tych krajach, w których ordynacja konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 obowiązuje.

Komisarzem konkursowym ustanawia się p. Marcelę Pilecką c. k. sędziego powiatowego w Kopyczyńcach a tymczasowym zarządcą masy adw. dr. Józefa Brauna w Kopyczyńcach.

Wierzycieli wzywa się niniejszem, aby na terminie dnia 17 listopada 1891 r. przed komisarzem konkursowym wyznaczonym, za przedłożeniem dokumentów, któreby ich pretensje wykazywały, oświadczyli się co do potwierdzenia tymczasowego zarządcy masy, lub co do ustanowienia innego, tudzież aby wybrali wydział wierzycieli.

C. k. Sąd obwodowy wzywa tych wierzycieli, którzy swych pretensji przeciwko masie konkursowej chcą dochodzić, aby takowe nawet w tym przypadku, gdyby się proces w toku znajdował, do d. 3 stycznia 1892 bądź to bezpośrednio w Sądzie obwodowym, lub też u komisarza konkursowego podług przepisu ordynacji konkursowej dla uniknięcia szkodliwych skutków prawa, zgłosili, a na terminie na dzień 3 lutego 1892 o godz. 10 z rana w biurze komisarza konkursowego oznaczonym wywierzytelniłi, i swoje wnioski co do oznaczenia pierwszeństwa swych pretensji poczynili.

Wierzycielom, którzy pretensje swoje zgłoszą, a na owym terminie będą obecni przysłuża prawo na miejsce tymczasowego zarządcy masy i wydziału wierzycieli, którzy dotąd obowiązki te sprawowali, powołać ostatecznie inne osoby, w których zaufanie pokładają.

Wierzyciele, którzy w Kopyczyńcach lub w pobliżu nie zamieszkują, winni są przy zgłoszeniu wymienić pełnomocnika w Kopyczyńcach zamieszkałego w celu doręczenia uchwał sądowych, w przeciwnym bowiem razie na wniosek Komisarza konkursowego, wierzycielom rzeczonym na ich niebezpieczeństwo i koszt kurator ustanowionym by został.

Dalsze ogłoszenia w toku postępowania konkursowego umieszczone będą w urzędowej „Gazecie lwowskiej“.

Termin do likwidacji oznaczony jest zarazem terminem do układów z wierzycielami.

Tarnopol, dnia 4 listopada 1891.

L. 6372 (7535 3—3)
C. k. Sąd obwodowy w Brzeżanach otwiera konkurs na wszelki gdziekolwiek się znajdujący ruchomy, jakoteż na nieruchomy a w krajach, w których obowiązuje ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 Nr. 1 dz. u. p., z r. 1869 położony majątek Izaka Auerbacha kramarza w Brzozdowach.

Kierownictwo tego konkursu porucza my kierownikowi c. k. sądu powiatowego w Chodorowie jako komisarzowi konkursowemu, zaś tymczasowym zarządcą masy ustanawia się c. k. notaryusza Paławskiego w Chodorowie wzywając zarazem wierzycieli, aby po przedłożeniu dokumentów służących do wykazania ich pretensji, poczynili swe wnioski co do zatwierdzenia tegoż lub ustanowienia innego zarządcy i aby przedsięwzięli wybór wydziału wierzycieli, w którym to celu wyznacza się termin na dzień 20 listopada 1891 o godzinie 10 przed południem w c. k. sądzie powiatowym w Chodorowie.

Ktokolwiek chce wystąpić z jakąkolwiek pretensją do wspólnej masy rozbirowej jako wierzyciel konkursowy, powinien takową chociażby o nią spór był w toku, zgłosić w tutejszym sądzie obwodowym lub w c. k. sądzie powiatowym w Chodorowie wedle przepisu ustawy konkursowej pod rygorem zagrożonych tamże szkodliwych skutków prawnych przed upływem 21 grudnia 1891 i po-

dając ją na terminie na dzień 21 stycznia 1892 o godzinie 10 przed południem w tutejszym ek. Sądzie powiatowym w Chodorowie wyznaczonym do uznania płynności i oznaczenia prawa pierwszeństwa.

Wierzycielom, którzy zgłoszą się ze swemi pretensjami, przysłuża prawo wybrać na tym terminie w miejsce dotychczasowego zarządcy masy, zastępcy onego i członków wydziału wierzycieli inne osoby posiadające ich zaufanie; na terminie tym ma być usiłowano przyprowadzenie do skutku ugody w myśl §. 68 ust. konk.

Dalsze ogłoszenia w toku rozprawy konkursowej umieszczone będą w części urzędowej „Gazety Lwowskiej“.

Brzeżany, dnia 7 listopada 1891.

Konkursu.

L. 15562. (7555 3—3)
Niniejszem ogłasza się konkurs na posadę prowadzącego izraelskie księgi metrykalne w Cieszanowie i tegoż zastępcy.

O posady te ubiegać się mogą izraelici, którzy są obywatelami Państwa austriackiego i wykazują się wymaganą przepisami kwalifikacją.

Kompetenci winni wnieść do c. k. Starostwa w Cieszanowie prośbę własnoręcznie napisaną, w której mają wykazać dokumentami rodzaj zatrudnienia i stopień wykształcenia swego.

Posada prowadzącego metryki izraelskie względnie jego zastępcy nadana być może tylko takiemu kompetentowi, który stale w Cieszanowie zamieszka.

Termin konkursu oznacza się na czas 4 tygodni od dnia pierwszego ogłoszenia w „Gazecie Lwowskiej“.

Cieszanów, 9 listopada 1891.

C. k. Starosta.

L. 164 (7542 3—3)
C. k. Sąd powiatowy w Sieniawie poszukuje dwóch posłańców sądowych z dobrem wyrobieniem pismem.

Płaca miesięczna do 25 zł.

Własnoręcznie pisane podania wraz z świadectwem moralności dotychczasowego zatrudnienia i kwalifikacji należy do 24 listopada 1891 wnieść.

Sieniawa, 10 listopada 1891.

L. 1264/pr. (7545 3—3)
Przy tutejszej c. k. Dyrekcji Policji opróżniona jest posada dozorca aresztów policyjnych z płacą rocznych 260 zł. wa., 25 pre. dodatkiem aktywnym, tudzież dodatkiem na pomieszkanie w rocznej kwocie 30 zł. i ubiorem służbowym.

Ubiegający się o tę posadę, która w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 l. 60 dz. u. p. zastrzeżoną jest wysłużonym i certyfikatem zaopatrzoną podoficerom mają wnieść swe podania, jeżeli nie zostają w żadnym stosunku służbowym, bezpośrednio, w przeciwnym zaś razie za pośrednictwem przełożonej swej władzy wojskowej lub swego przełożonego urzędu, do c. k. Dyrekcji Policji w terminie do 20 grudnia 1891 i wykazać się znajomością języka niemieckiego, tudzież języków krajowych w mowie i piśmie.

We Lwowie, dnia 9 listopada 1891.

C. k. Rada Dworu i Dyrektor Policji.

L. 331. (7597 1—3)
Celem obsadzenia kilku posad prowizorycznych ek. leśniczych w obrębie ek. Administracji dóbr państwowych w Nadworniu z roczną płacą 400 zł. wraz z 25 pre. dodatkiem aktywnym, tudzież z systemizowanym poborem drzewa deputatowego i ewentualnie wolnem pomieszkaniem rozpisuje się konkurs.

Władza udzielająca posadę zastrzega sobie jednakże prawa przyjętego leśniczego, w razie uznania go niezgodnym dla tej posady, lub gdyby pod innym względem wymogom nie odpowiadał, po upływie pierwszego roku, który ma być rokiem próbnym, w krótkiej drodze ze służby wydaląc w którym to wypadku traci wydalony wszelkie z mianowania wypływające prawa.

W razie stałego przyjęcia, wliczonym będzie czas próbnym w czas służby.

Podania własnoręcznie pisane i zawierające dowody co do wieku, stanu, dotychczasowego zatrudnienia, znajomości języków krajowych i niemieckiego w słowie i piśmie, tudzież co do złożonego z dobrym postępem egzaminu rządowego dla pomocników w służbie leśnej ochronnej i technicznej, wnieść należy w drodze przepisanej do dnia 15 grudnia 1891 do c. k. Administracji dóbr państwowych w Nadworniu.

Kompetenci należący do kategorii uprawnionych wedle ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. p. p. N. 60 ex 1872) podoficerów, mają swe podania zaopatrzone certyfikatami w razie pełnienia czynnej służby wnieść za pośrednictwem przełożonej c. k. władzy wojskowej (wojskowej komendy lub zakładu), nienależący zaś do związku

wojskowego uprawnieni podoficerowie za pośrednictwem odnośnego c. k. Starostwa.

C. k. Administracja dóbr państwowych Nadwórna, dnia 10 listopada 1891.

C. k. Lustrator lasów: Rosenberg.

L. 1286. (7596)
Celem stałego obsadzenia posad nauczycielskich ogłasza się niniejszem konkurs.

1) Na posady dwóch nauczycielek przy szkole żeńskiej 5-klasowej w Trembowli z płacą po 500 zł i 10 pre. dod. na pomieszkanie, tudzież na posadę jednej ewentualnie dwóch nauczycielek przy tejże szkole z płacą po 300 zł i 10 pre. na pomieszkanie.

2) Na posady młodszych nauczycieli (nauczycielek) przy szkołach 2-klas. w Janowie z płacą 270 zł. i 10 pre. dod. na pomieszkanie, w Kobyłłówkach z płacą 240 zł. i wolnem pomieszkaniem.

3) Przy szkołach etatowych 1-klas. z płacą po 300 zł. i wolnem pomieszkaniem:

1. w Młyniskach,
2. Ostrowczyku
3. Plebanówce
4. Skomorosz.

4) Przy szkołach filialnych z płacą po 250 zł. i wolnem pomieszkaniem.

1. w Boryczówce,
2. Brykuli nowej,
3. Humniskach,
4. w Małowie,
5. Nałuzu,
6. Słobódce strusowskiej,
7. Tyczynie nowym,
8. Załawiu,
9. Zubowie.

W szkołach w Trembowli, Janowie, Młyniskach, Plebanówce, Skomorozu, Boryczówce i Tyczynie nowym jest język wykładowy polski, we wszystkich innych ruski.

Od kandydatów, kandydatek ubiegających się o jedną z powyższych posad z wykładowym językiem polskim wymaga się także uzdolnienia do udzielania języka ruskiego jako przedmiotu i odwrotnie w szkołach z wykładowym językiem ruskim nadto wymaga się uzdolnienia do udzielania i języka niemieckiego przy szkole żeńskiej w Trembowli.

Podania należy udokumentowane, z dokładnym wykazem lat służby, należy wnieść za pośrednictwem swej Władzy przełożonej do ek. Rady szkolnej okręgowej w Trembowli najpóźniej do dnia 20 grudnia 1891.

Podania po upływie terminu wniesione lub należące nie udokumentowane nie będą uwzględnione.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej Trembowla, 9 listopada 1891.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 8649 (7230 3—3)
C. k. Sąd powiatowy w Delatynie zawiadamia niewiadomego z życia i miejsca pobytu Petra Mychanuka że celem doręczenia mu uchwały tabularnej z dnia 16/6 1890 l. 6551 dla kuratora w osobie Wasyla Szwogeniuka ustanowiono.

C. k. Sąd powiatowy.
Delatyn, 24 sierpnia 1891.

L. 6738 (7569 2—3)
Pilzniński c. k. Sąd powiatowy zawiadamia niewiadomą z miejsca pobytu Ewę z Wantachów Augustynową, iż przeciw niej wniósł Michał Pękala pozew o uznanie praw własności do posiadłości objętej wyk. hip. l. 79 ks. gr. gm. kat. Łęki górne na który do rozprawy ustnej z terminem na dzień 10 grudnia 1891 o godz. 9 rano wyznaczono.

Ustanawiając dla pozwanej Ewy Augustyn kuratorem Jakóba Micka z Łęki górnych, wzywa się Ewę Augustyn, aby przed terminem powyższym ustanowionemu kuratorowi potrzebnych do obrony środków dostarczyła lub innego pełnomocnika sobie ustanowiła, gdyż inaczej możliwe złe skutki zaniedbania sama sobie przypisze.

C. k. Sąd powiatowy.
Pilzno, dnia 30 września 1891.

L. 10055 (7603 1—3)
C. k. Sąd powiatowy miej. del. w Jasle zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Abrahama Izaaka 2 im. Fornera, że Naftali Welfeld zapozwał go pod dniem 4 listopada 1891 l. 10055 o zapłatę czynszu 50 zł. w. a. w skutek czego termin do rozprawy drobiazgowej na 30 listopada 1891 o 9 rano wyznaczony został.

Wzywa się pozwanego ażeby ustanowionemu dla kuratorowi adw. drowi Chwałibogowi potrzebnej informacji udzielił lub innego zastępcę sobie obrał i Sądowi o tem doniósł gdyż w razie przeciwnym skutki z zaniedbania wynikłe sam sobie przypisze.

Jasło, 5 listopada 1891.

L. 5045 (7093 3-3)
C. k. Sąd obwodowy w Wadowicach zawiadamia z miejsca pobytu niewiadomego Michała Żaka i Józefa Pietrańczyka, że w sprawie egzekucyjnej Galicyjskiego Zakładu kredytowego ziemskiego w likwidacji we Lwowie pko. Janowi Sosnowcowi i spółn. pto 7500 zł. wa. zpn. tutejszo sądowne uchwały z dnia 30 maja 1891 l. 3372 oraz z dnia 2 czerwca 1891 l. 3253 dla tychże ustanowionemu kuratorowi ad actum dr. Łazarskiemu adwokadowi w Wadowicach ze substytucją dr. J. Korna doręczono, oraz że inne uchwały w sprawie powyższej zapasie mające temuż kuratorowi doręczone będą, a zatem poleca Michałowi Żakowi i Pietrańczykowi aby sobie pełnomocnika swego obrali i o tem sądowi donieśli lub też kuratorowi potrzebnej informacji udzielili.
Wadowice, 3 października 1891.

L. 9231 (7098 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Kutach w sprawie spadkowej Zacharyasza Osadcy ustanawia adw. dr. Emila Wilkowskiego z Kosowa kuratorem dla Bogdana Romaszka syna śp. Maryi Romaszkan zamieszkałego obecnie na Besarabii w Wodyjanach powiat Soroka, dla Antoniny Janowicz zamieszkałej w Besarabii w Belczach, dla Tekli Apriamowicz zamieszkałej w Besarabii w Prażyle powiat Belz, dla Tekli Janowicz zamieszkałej w Besarabii w Recza powiat Belz, dla Antoniego Antoniewicza zamieszkałego w Ternawie na Besarabii powiat Soroka, dla niewiadomych z miejsca pobytu Maryi, Teodora i Rypsy Hankiewiczów, wreszcie dla niewiadomych spadkobierców nieletniego Krzysztofa Hankiewicza i wzywa się wszystkich tych spadkobierców by temuż ich kuratorowi należytą informację udzielili, lub sobie innego pełnomocnika obrali, o tem tutejszy sąd zawiadomili, ileż L. razie przeciwnym wyniknąć mogące z tego złe skutki sami sobie przypiszą.
C. k. Sąd powiatowy.
Kuty, 5 września 1891.

L. 8833 (7509 3-3)
C. k. Sąd obwodowy zawiadamia Salomeę Chrobak z miejsca pobytu niewiadomego, że celem przeprowadzenia egzekucji w sprawie Jakóba Helfera przeciw niej pto 150 zł. a. w. ustanowiono kuratora w osobie adw. dra Leckera z substytucją adw. dra Bindera.
Zarazem ją wzywa, aby kuratorowi informację udzieliła, lub innego zastępcę sobie obrała.
Rzeszów, 29 października 1891.

w. 11728. (7387 3-3)
C. k. Sąd obwodowy w Samborze zawiadamia z życia i miejsca pobytu niewiadomych Wincentego, Jana, Antoninę, Józefa i Sabinę czyli Lubinę Lewickich, że przeciw nim i innym Karol Kohlman i Krystyna z Lewickich 1-go Topolnicka 2-go ślubu Papp wnieśli pozew pisemny pod dniem 19 października 1891 l. 11728 o wyłączenie parcel 268/4, 267/2, 266/3 z realności pod nr. 37 w Samborze dzielnicy lwowskiej położonej i intabulację Karola Kohlmana za właściciela nowego ciału tabularnego z tych parcel otworzyć się mającego zpn — że tenże pozew celem wniesienia pisemnej obrony do 90 dni dla tychże niewiadomych pozwanych doręczono tychże ustanowionemu kuratorowi adw. dr. Chłopeckiemu z zastępstwem adw. dr. Fiternika, którym ci pozwani należyte środki do obrony udzielić, lub innego zastępcę z powiadomieniem sądu ustanowić mają, gdyż inaczej złe skutki z tego wyniknąć mogące sami sobie przypiszą.
Sambor, 27 października 1891.

L. 20793 (7550 3-3)
C. k. Sąd powiatowy m. del. dla miasta Lwowa i tegoż przedmieście w sprawach cywilnych oznajmia nieobecnemu Albertowi Ruhig że przeciw niemu przez Izraela Peuziasa pozew o zapłacenie kwoty 40 zł. wyniesionym został.
Gdy miejsce pobytu Alberta Ruhig nie jest wiadomem, ustanawia się dla niego kuratorem ad actum dra Fedaka, a tegoż zastępcą dra Menkesa.
Gdy pierwszy termin w sprawie tej wyznaczony na dniu 13 października 1891 nie odniósł ostatecznego skutku, z powodu iż okazało się iż edykt w sprawie tej rozpisany w Gazecie urzędowej pomieszczonej nie został, wyznacza się do ponownej rozprawy termin na dzień 11 grudnia 1891 o godzinie 9 przedpołudniem.
Wzywa się zatem Alberta Ruhig, aby ustanowionemu kuratorowi, któremu poprzód już pozew doręczono, służące do swej obrony środki dostarczył, lub innego zastępcę sobie obrał, gdyż inaczej z zaniedbania wyniknąć mogące szkodliwe następstwa, sam sobie przypisać będzie musiał.
Lwów, dnia 13 października 1891.

L. 15238 (7313)
C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Tarnopolu ogłasza, iż w tutejszym rejestrze pojedynczych firm handlowych zapisano, że w skutek śmierci dotychczasowego posiadacza firmy Jony Schalita prowadzącego handel towarami norymberskimi z siedzibą w Tarnopolu własność firmy tej przeszła drogą działy spadkowego i deklaracji Biny Schalit na Abrahama Schalita, który ten sam handel pod tą samą firmą „Jona Schalit“ nadal prowadzić będzie.
Tarnopol, dnia 24 października 1891.

L. 4673 (7290)
C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Wadowicach poleca wpisanie do rejestru dla firm pojedynczych firmy Gustawa Linnerta rzeźnika w Białej, którą tenże swoim imieniem i nazwiskiem podpisywać będzie.
Wadowice, dnia 29 sierpnia 1891.

Doniesienia prywatne.

Konkurs.

Na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia 15 października b. r. rozpisuje się niniejszym konkurs na posadę elewa technicznego przy urzędzie budowniczym Magistratu miasta Jarosławia.
Posada ta, do której będzie przywiązana płaca o rocznych 500 zł. a. w. nadana będzie prowizorycznie na jeden rok, po upływie którego w razie okazanych zdolności nastąpić może stabilizacja.
Kandydaci winni do podań swych do ostatniego listopada b. r. wnieść się mających, dołączyć dowody:
1. że są obywatelami austriackimi
2. że nie przekroczyli 40 roku życia
3. że ukończyli studia techniczne,
4. że zachowywali się dotychczas nienaganie i moralnie.
Z Prezydium Magistratu miasta Jarosław, dnia 3 listopada 1891. r.
Burmistrz:
Dr. A. Dietzins m. p.

1 litrowa butelka 90 ct.
Z żyta czysta 8 letnia żytnia wódka bez cukru i bez anyżu w skutkach zastępuje zupełnie koniak. Poleca handel
Karola Bałlabana we Lwowie.

K. k. priv. allg. österr. Boden - Credit - Anstalt.

Bei der am 5 November 1891 stattgefundenen sechszehnten Verlosung der 3^oigen Prämien-Schuldverschreibungen, Emission 1889 der k. k. priv. allgemeinen österr. Boden-Credit-Anstalt wurden folgende Obligationen gezogen:
In der Gewinnziehung:
Serie 5634 Nr. 31 mit dem Treffer von fl. 50.000
" 1518 " 29 " " " " " 2.000
" 5038 " 27 " " " " " 1.000
" 7371 " 09 " " " " " 1.000
Serie 1651 Nummer 18 Serie 7096 Nummer 17
Serie 3 36 Nummer 04 Serie 7465 Nummer 44
Serie 6724 Nummer 25 Serie 2099 Nummer 05
Serie 1662 Nummer 40 Serie 3188 Nummer 45
Serie 3143 Nummer 12 Serie 7096 Nummer 39
mit dem Treffer von je fl. 200.
In der Tilgungsziehung:
Serie 1512 Nr. 1-50 Serie 4333 Nr. 1-50
Serie 5852 Nr. 1-50
Die Einlösung der gezogenen Prämien-Schuldverschreibungen erfolgt am 1ten August 1892 an der Cassa der k. k. pr. allg. österr. Boden-Credit-Anstalt in Wien. Mit diesem Termine erlischt die weitere Verzinsung.
Die Coupons verlorster Prämien-Schuldverschreibungen werden zufolge Art. 146 der Statuten zwar fortan ausbezahlt, jedoch wird der Betrag derselben bei der Einlösung der Schuldverschreibungen vom Capital in Abzug gebracht.
Für die Prämien-Schuldverschreibungen, welche in obiger Tilgungsziehung gezogen wurden, erhält der Besitzer nebst dem Capitalbetrage von fl. 100 österr. Währ. einen mit derselben Serie und Nummer bezeichneten Gewinnst - Schein, welcher auch weiter an den Gewinnziehungen Theil nimmt.
Diejenigen Gewinnsteine, auf welche in sämtlichen Gewinnziehungen kein Treffer entfiel, werden sechs Monate nach dem Fälligkeitstermine der in der letzten Gewinnziehung verlosteten Schuldverschreibungen mit je Zehn Gulden ö. W. eingelöst.
Die nächste Verlosung findet am 5 Jänner 1892 statt.

Aus den früheren Ziehungen sind nachfolgende fällige Prämien-Schuldverschreibungen bisher zur Einlösung nicht präsentirt worden:
aus den Gewinnziehungen:
Serie 123 Nummer 48 fällig am 1 Februar 1891,
aus den Tilgungsziehungen
sind von nachfolgenden Serien noch Prämien-Schuldverschreibungen ausständig:
Serie 104 fällig am 1 Februar 1891,
" 312 " " 1 August " "
" 2205 " " 1 August " "
" 6295 " " 1 Februar " "
Wie n, den 5 November 1891.
Die Direction.

Do wydzierzawienia
kolumna inseratowa czwarta w ruskim dodatku do „Gazety Lwowskiej“
„Narodn. Czasopys“
na rok 1892 (od 13 stycznia do 12 stycznia 1893). — Oferty uprasza się wnieść najdalej do 20 listopada b. r. do Administracji Gazety Lwowskiej.

C. k. wyłącznie uprzyw.
KASY OGNIOTRWAŁE
Polzera i Spółki
dostawcy kolei krajowych i zagranicznych, urzędów pocztowych i podatkowych i banków poleca najtaniej 6964
zastępca **Simon Degen**
we Lwowie, ul. Jagiellońska 13.

NOWY WYNAŁAZEK
PARF. IXORA
ED. PINAUD
Mydło..... à l'IXORA
Essencya dla chustek... à l'IXORA
Woda tualetowa..... à l'IXORA
Pomada..... à l'IXORA
Olejek..... à l'IXORA
Puder ryżowy..... à l'IXORA
Kosmetyk..... à l'IXORA
37, boulevard de Strashbourg, 37.

Prawdziwym skarbem
dla wszystkich, którzy chorują w skutek grzechów popełnionych na sobie w młodości, jest sławne dzieło
dr. Retau'a Selbstbewahrung
w polskiem wydaniu z rycinami, cena 1 zł.
Niechaj je każdy czyta, który odczuwa skutki podobnych nałogów. Tysiące zawdzięczają temu dziełu swe wyzdrowienie. — Nabyć można przez Verlags-Magazin in Leipzig, Neumarkt Nr. 34, jak niżej we wszystkich księgarniach. 5756

GUBRYNOWICZ & SCHMIDT WE LWOWIE
polecają największą w kraju
CZYTELNIĘ polską, francuską, niemiecką i angielską
przeszło 60.000 tomów tudzież
7589 **WYPOŻYCZALNIĘ** NUT 70.000 sztuk
na fortepian i inne instrumenta i spiew
przedtem **KAROLA WILDA** stale uzupełniana nowościami.

Kantor wymiany
c. k. uprz. gal. akcyj. Banku hipotecznego
kupuje i sprzedaje wszystkie efekta i monety po kursie dziennym najdokładniejszym nie licząc żadnej prowizji.
Jako dobrą i pewną lokację poleca
4 1/2 pre. listy hipoteczne
5 pre. listy hipoteczne premiiowane
5 pre. listy hipoteczne bez premii
4 1/2 pre. listy Towarz. kredytowego ziemskiego
4 1/2 pre. listy Banku krajowego
4 1/2 pre. pożyczkę krajową galicyjską
4 pre. pożyczkę propinacyjną galicyjską
5 pre. pożyczkę propinacyjną bukowiańską
4 1/2 pre. pożyczkę węgierską kolei państwowej
4 1/2 pre. pożyczkę propinacyjną węgierską
4 pre. węgierskie Obligacye indemnizacyjne,
które to pap. Kantor wymiany Banku hipotecznego zawsze nabywa i sprzedaje po cenach najkorzystniejszych.
Uwaga: Kantor wymiany Banku hipotecznego przyjmuje od P. T. kupujących wszelkie wylosowane a już płatne miejscowe papiery wartościowe, tudzież zapadłe kupony za gotówkę, bez wszelkiego potrącenia, zaś zamiejscowe, jedynie za potrąceniem rzeczywistych kosztów.
Do efektów, w których wyczerpały się kupony, dostarcza nowych arkuszy kuponowych, za zwrotem kosztów, które sam ponosi. 6431

10% **Towar świeży niezleżały**
niżej cen fabrycznych
Dra G. Jaegera
oryginalną **BIELIZNĘ** normalną damską, męską i dziecięcą
fabryki **Bergera Synów** polecają
S. Gabriel & J. Chlebownik
we Lwowie, plac Halicki 1. 3. 7553

Handel
Karola Ballabana
poleca 6208
franko opłacone do każdej stajcy pocztowej w kraju
KAWY
4 1/4 kilo Ceylon gruboziarn. najprzedsn. zł. 10.80
" " " " " " " " 10.40
" " Kuba wymienita " " 10.—
" " Lagusira gruboziarnista " " 9.80
" " Quatemala " " 9.20
" " Jamaica " " 8.80
" " Rio Lavé " " 8.40
" " Santos " " 8.—
" " Mokka arabska " " 10.80
" " Jawy złotej " " 10.80
" " Ceylon perłowa " " 10.80
" " Siriusz " " 9.20
chińsko-rossyjską herbatę
ciemno-naciągającą, z wyborym smakiem i aromatyczną wonią
1/2 kilo Congo cesarski zł. 2.—
" familijnej w pudełku zielonem " 3.—
" " bez pudełka " 2.80
" " bardzo dobrej " 1.80
" Melange de Moscau w pud. złotem " 4.—
" " bez pudełka " 3.30
" Imperial " " 5.—
" wysiewek własnych " 1.60
" " sprowadzanych " 1.50
" ciast do herbaty angielskich " 1.20

Przewyborne w smaku i zapachu przez Suez sprowadzane
HERBATY
chińskie,
po zł. 2, 2.80, 3.20, 3.60, 4, 4.40 i 5 zł. za funt (500 grm.)
Wysiewki herbaciane
po zł. 1.50 i 1.70 za funt (500 grm.) z zupełnie świeżego transportu poleca handel
St. Markiewicza
we Lwowie, Rynek 42.